

UNIVERZA V LJUBLJANI
FAKULTETA ZA SOCIALNO DELO

Tjaša Štrekelj

VPLIV MEDIJEV NA PODOBO SOCIALNEGA DELA

Diplomsko delo

Ljubljana, 2017

UNIVERZA V LJUBLJANI
FAKULTETA ZA SOCIALNO DELO

Tjaša Štrekelj

VPLIV MEDIJEV NA PODOBO SOCIALNEGA DELA

Diplomsko delo

Mentor: doc. dr. Srečo Dragoš

Ljubljana, 2017

PODATKI O DIPLOMSKI NALOGI

Ime in priimek: Tjaša Štrekelj

Naslov naloge: Vpliv medijev na podobo socialnega dela

Kraj: Ljubljana

Leto: 2017

Št. strani: 5

Št. prilog: 95

Mentor: doc. dr. Srečo Dragoš

Ključne besede: socialno delo, mediji, novinarsko častno razsodišče, Kodeks novinarjev Slovenije, Kodeks etike socialnih delavk in delavcev Slovenije, senzacionalizem, javnost

Povzetek: Podoba socialnega dela v javnosti ni dobra. V medijih so najbolj pogosto objavljene, tragične zgodbe, ki mečejo slabo luč na socialne delavke, ter ogorčijo javnost. V vseh tragičnih primerih pa se pojavlja dvom v strokovnost socialnih delavk. Mediji izkoristijo tragične zgodbe za večjo branost, pogosto pa je njihovo poročanje senzacionalistično in brez kakšnega koli občutka. S tem žrtvam povzročijo še več škode.

V prvem delu naloge opisujem značilnosti socialnega dela, kaj so njegove naloge, opišem tudi kakšen je pomen profesionalne etike v socialnem delu, ter pomen zgodb v socialnem delu. Nadaljujem z razlago o tem kaj so mediji, na kaj vse imajo vpliv in kakšni vplivi delujejo na same novinarje.

Predstavim tudi novinarsko etiko, senzacionalizem in Novinarsko častno razsodišče. Na koncu na kratko opišem še odnose z javnostmi in razloge, zakaj socialno delo ni priljubljeno v javnosti.

V drugem delu naloge predstavim ugotovitve analize razsodb, ki jih je podalo Novinarsko častno razsodišče med letoma 2001 in 2016. Z analizo sem želela pridobiti podatke o tem, kolikokrat so podane razsodbe, kdaj pride do kršitev, kakšna so stališča in argumenti pritožnika, ter kakšne argumente poda Novinarsko častno razsodišče. Poleg tega sem raziskala, če so se pojavile tudi etične dileme. Razsodbe sem primerjala tudi z vidika členov Kodeksa etike socialnih delavk in delavcev Slovenije.

Title: Media Influence of Social Work

Key words: social work, media, Journalist Court of Honor, Journalist Code of Slovenia, Code of ethics of social workers Slovenia, sensationalism, public

Abstract: The image of social work in public is not very flattering. The media chooses to publicize the most tragic stories that cast a negative light on social workers and outrage the public. In all tragic cases, the question arises as to the professionalism of social workers. The media exploits those tragic stories for a greater number of readers, and often their sensationalistic reporting is completely emotionless. Because of that, the victims are being caused even more damage.

The first part of my thesis describes the characteristics of social work and what are its tasks. I also explain the meaning of professional ethics in social work, and the importance of stories in the world of social work. I continue with an explanation of what the media as a whole represents, what influence it has and what influences the journalists themselves. I present the ethics of journalism and sensationalism along with the Journalist Court of Honor. Finally, I briefly describe its relationship with the public and the reasons why social work is not popular with the public. In the second part of the thesis I present the findings of the analysis of verdicts by the Journalist Court of Honor between the years 2001 and 2016. With that analysis I wanted to obtain information on the number of confirmed verdicts and violations, what the views and arguments of the appellant are, and the arguments given by the Journalist Court of honor. I also researched if there were ever any ethical dilemmas. The verdicts were analysed with the help of Articles of the Code of Ethics of Social Workers of Slovenia.

ZAHVALA

... mentorju doc. dr. Srečo Dragošu za vse nasvete, ideje in konstruktivne komentarje pri pisanju diplomske naloge.

... staršem, ki so mi omogočili študij in mi v težkih trenutkih vedno stali ob strani.

... Urški za vso pomoč, podporo in neprespane noči. Brez tebe mi nikoli ne bi uspelo.

... Eldini in ostalim bližnjim za podporo in motivacijo, takrat ko sem ju najbolj potrebovala.

IZJAVA

Spodaj podpisana Tjaša Štrekelj, študentka univerzitetnega dodiplomskega študija Socialno delo, Fakultete za socialno delo Univerze v Ljubljani, z vpisno številko 6120092, s svojim podpisom izjavljam, da sem avtorica diplomskega dela z naslovom: Vpliv medijev na podobo socialnega dela.

S svojim podpisom zagotavljam:

- da je predloženo diplomsko delo rezultat mojega samostojnega raziskovalnega dela ter da so vsa dela in mnenja drugih avtorjev citirana in navedena v seznamu virov, ki je sestavni del predloženega diplomskega dela;
- da se zavedam, da je plagiatstvo, ne glede na obliko in način predstavljanja tujega avtorskega dela kot svojega, v nasprotju z akademsko etiko in s pričakovanimi moralnimi prepričanji ter pomeni hujšo kršitev pravil in predpisov, ki urejajo to področje, kot tudi posledic, ki jih ima takšno dejanje za predloženo delo in z njim povezani status;
- da sem seznanjena z določili Pravilnika o diplomskem delu in diplomskem izpitu;
- da je predloženo pisno delo identično elektronski verziji istega dela;
- da v skladu s 1. odstavkom 21. člena Zakona o avtorskih in sorodnih pravicah (Ur. l. RS, št. 16/07, 68/08 in 110/13) dovoljujem, da se zgoraj navedeno diplomsko delo objavi v digitalni zbirki eGradiva in repozitoriju UL.

V Ljubljani, 20. 6. 2017

Podpis avtorice:

S svojim podpisom:

- dovoljujem knjižnici Fakultete za socialno delo Univerze v Ljubljani uporabo svojega rojstnega datuma za namen obdelave diplomskega dela v sistemu COBISS;
- soglašam z objavo svojega diplomskega dela na svetovnem spletu.

V Ljubljani, 20. 6. 2017

Podpis avtorice:

Kazalo

Kazalo tabel	iii
1. Predgovor	1
2. Pregled problematike	2
2.1 Kaj je socialno delo in kaj so njegove naloge?	2
2.1.1 Socialno delo	2
2.1.2 Profesionalna etika v socialnem delu	3
2.1.3 Pomen zgodb v socialnem delu	5
2.2 Mediji	7
2.2.1 Medijski vplivi	7
2.2.2 Vplivi na novinarje	8
2.2.3 Vpliv medijskega lastništva	9
2.2.4 Etika in novinarstvo	11
2.2.4.1 Kaj je etika	11
2.2.4.2 Kaj je novinarska etika	12
2.2.4.3 Kodeks novinarjev Slovenije	13
2.2.5 Senzacionalizem	14
2.2.6 Novinarsko častno razsodišče	16
2.2.7 Odnosi z javnostmi	17
2.2.8 Zakaj socialno delo ni priljubljeno v javnosti?	18
3. Problem in raziskovalna vprašanja	24
3.1 Namen raziskave	24
3.2 Raziskovalna vprašanja	24
4. Metodologija	25
4.1 Vrsta raziskave	25
4.2 Merski instrumenti in viri podatkov	25
4.3 Populacija in vzorčenje	26
4.4 Zbiranje podatkov	26
5. Rezultati	31
5.1 Število vseh razsodb in kršitev	31
5.2 Mediji	32
5.3 Členi	34
5.4 Socialno delo	36
5.4.1 Členi	36
5.4.2 Vrste novinarskega besedila	37
5.4.3 Stališče pritožnika	38

5.4.4	Stališče obtoženca	39
5.4.5	Glavni argumenti pritožnika.....	40
5.4.6	Glavni argumenti Novinarskega častnega razsodišča	41
5.4.7	Etične dileme.....	42
5.4.8	Kodeks etike socialnih delavk in delavcev Slovenije	43
6.	Razprava	45
7.	Sklepi	49
8.	Predlogi	50
9.	Literatura.....	51
10.	Priloge.....	55
10.1	Število vseh razsodb in kršitev med letoma 2001 in 2016	55
10.2	Razsodbe med letoma 2001 in 2016.....	56
10.3	Število razsodb in kršitev po posameznih členih med letoma 2001 in 2016.....	80
10.4	Razsodbe na področju socialnega dela med letoma 2002 in 2016.	80
10.5	Število razsodb in kršitev po posameznih členih med letoma 2001 in 2016.....	84
11.	Povzetek.....	85

Kazalo grafikonov

Grafikon 1: Število razsodb med letoma 2001 in 2016.....	26
Grafikon 2: Število razsodb in kršitev med letoma 2001 in 2016.....	31
Grafikon 3: Število vseh razsodb med letoma 2001 in 2016 na področju socialnega dela, gospodarstva in politike	31
Grafikoni 4a, 4b in 4c: Razmerje med številom kršitev in številom razsodb, kjer kršitve ni bilo, na področjih socialnega dela, politike in gospodarstva.....	32
Grafikon 5: Mediji, ki so bili največkrat predmet pritožbe.....	33
Grafikon 6: Mediji, ki so največkrat kršili Kodeks novinarjev Slovenije.....	33
Grafikoni 7a, 7b, 7c in 7d: Razmerje med razsodbami, kjer so bile ugotovljene kršitve in razsodbami kjer ni bilo ugotovljenih kršitev za Dnevnik, Delo, Slovenske novice in Kanal A	34
Grafikon 8:Število omenjenih členov in število razsodb med letoma 2001 in 2016	35
Grafikon 9: Število omenjenih členov in število razsodb na področju socialnega dela med letoma 2001 in 2016.....	37
Grafikon 10: Število kršitev glede na vrsto novinarskega prispevka	38

Kazalo tabel

Tabela 1: Število razsodb med letoma 2001 in 2016	26
Tabela 2: Število razsodb in kršitev po posameznih členih od leta 2001 do leta 2016.....	35
Tabela 3: Število razsodb in kršitev po posameznih členih na področju socialnega dela od leta 2001 do leta 2016	36
Tabela 4: Število kršitev glede na vrsto novinarskega prispevka	37

1. Predgovor

Socialno delo ima v javnosti precej negativno podobo. V medijih so najpogostejše objavljene tragične zgodbe, ki mečejo slabo luč na socialne delavke in delavce in pretresejo in ogorčijo javnost. Zgodbe pa vedno spremljajo dvomi in očitki na strokovnost in učinkovitost socialnih služb. (Rapoša Tajnšek, 1996: 445)

V vseh tragičnih primerih, ki se znajdejo v javnosti, ta dvomi v delo socialnih delavk. Otroka se da v rejništvo – javnost se sprašuje, ali je to potrebno, ali so socialne delavke naredile dovolj, da bi lahko otrok ostal doma. Ali še bolj tragična zgodba, ko je otrok ostal doma in se je zgodila tragedija. Javnost spet dvomi, ali smo socialne delavke naredile dovolj, da bi zaščitile otroka in zakaj ga niso odvzele?

Že samo v zadnjem letu sta bili aktualni dve zgodbi. Prva je zgodba koroških dečkov, kjer se je javnost silovito odzvala na odvzem dečkov babici in dedku, druga pa zgodba o smrti dveletne deklice, ki je podlegla poškodbam po več mesecih nasilja. V obeh primerih so se socialne delavke znašle pred vprašanji, zakaj so ukrepale tako kot so, oziroma v primeru smrti deklice, zakaj CSD ni ukrepal.

Da je to pomembna tema, s katero se soočamo socialne delavke danes kaže tudi zadnji kongres socialnega dela, ki je potekal od 12. do 14. oktobra v Moravskih Toplicah. Prispevki, ki so na to temo bili predstavljeni na kongresu so:

- Podoba centrov za socialno delo v medijih in pri (potencialnih) uporabnikih njihovih storitev. (Polona Dremelj in Barbara Kobal Tomc),
- Javna podoba socialnega dela – osebno doživljanje socialne delavke. (Klavdija Gorjup),
- Škandali v socialnem varstvu, medijsko poročanje in glas socialnih delavk (Darja Zaviršek, Irena Šumi in Jelka Zorn),
- okrogla miza Javna podoba socialnega dela. (Suzana Oreški, Vilko Kolb, Majda Golja, Andreja Jernejčič).

Socialnim delavkam ni vseeno, kaj si javnost misli o nas in o našem delu. Zato, da uspešno delujemo, potrebujemo tudi zaupanje javnosti.

2. Pregled problematike

2.1 Kaj je socialno delo in kaj so njegove naloge?

2.1.1 Socialno delo

Definicij socialnega dela je več.

Skidmore pravi, da je socialno delo tako umetnost, kot veda in profesija za pomoč ljudem pri reševanju osebnih, skupinskih in družinskih, ter skupnostnih problemov, ki tako s pomočjo socialnega dela ohranjajo zadovoljive, osebne, skupinske in skupnostne odnose. Socialno delo to stori s pomočjo uporabe metod dela s posameznikom, s skupino in s skupnostjo in z upravljanjem v socialnem delu in raziskovanjem. (v Milošević Arnold in Poštrak, 2003:16)

Mednarodna federacija socialnih delavcev za glavno nalogo socialnega dela opiše kot spodbujanje socialnih sprememb, reševanje problemov v človeških odnosih, krepitev moči in osvobajanje ljudi, s čimer se pripomore k njihovi blaginji. Socialnemu delu je v pomoč uporaba teorij o človekovem vedenju in socialnih sistemih. S tem lahko socialno delo posreduje na tistih območjih, kjer ljudje vstopajo v interakcije s svojim okoljem. Predvsem pa socialno delo temelji na načelih človekovih pravic in socialne pravičnosti.

(v Milošević Arnold in Poštrak, 2003:17)

Blaž Mesec (2006) pravi, da je socialno delo stroka, ki ima nalogo, da pomaga konkretnim osebam, posameznikom, skupinam in skupnostim. Socialno delo tako pomaga pri reševanju socialnih problemskih situacij in družbenem vključevanju, da bi lahko uporabniki zadovoljevali osnovne potrebe v kulturi, v kateri živijo, in to tako, da je njihova vključenost primerljiva z običajni kakovostjo življenja. Pri tem mora stroka spoštovati avtonomijo uporabnikov, se opirati na njihove vire moči in usklajevati njihove potrebe in potrebe družbenega okolja. Hkrati pa je socialno delo tudi veda o strokovni dejavnosti, neformalni pomoči, solidarnosti in okoliščinah v katerih se naštetu odvija.

Socialno delo si prizadeva zagotoviti vsem ljudem ustrezen življenjski standard, socialno varnost in zadovoljitev splošnih človeških potreb po ljubezni, priznanju, prijaznemu sprejemu in primernem socialnem položaju. (Friedlander v Milošević Arnold in Poštrak, 2003: 97)

Naloge socialnih delavk in delavcev so:

- sodelovanje pri oblikovanju programov socialnega varstva, socialne varnosti in socialne politike
- zavzemanje za dosledno upoštevanje človekovih pravic in uveljavljanje socialne varnosti
- upoštevanje načel antidiskriminacije, antiseksizma in enakih možnosti
- spodbujanje in razvijanje samopomoči
- razvijanje prostovoljnega dela kot komplementarnega elementa profesionalnem socialnemu delu
- zagotavljanje kvalitetnih storitev vsem uporabnikom.

(Milošević Arnold, Postrak, 2003: 98) .

2.1.2 Profesionalna etika v socialnem delu

Kot socialne delavke in delavci se moramo pri svojem delu držati etičnih pravil, so zapisana v Kodeksu etike socialnih delavk in delavcev Slovenije. To so pravila, norme in vrednote, ki jih moramo kot socialne delavke pri svojem delu upoštevati.

V socialnem delu lahko etično primernost oz. neprimernost profesionalnih postopkov presojamo samo na posamičnem nivoju vsakega konkretnega primera, zato je kodeks etike ne more predstavljati izčrpane zbirke pravil, s katerimi bi regulirali vsa možna etična ravnanja profesionalcev v socialnem delu. Lahko pa opozarja na tiste minimalne in splošno sprejete kriterije, ki jih je treba nujno upoštevati v situacijah, ki zahtevajo etično presojo. (Kodeks etike: 2017)

V odnosu do medijev in same javnosti pa so pomembni členi Kodeksa etike:

- »4. člen: Delo socialne delavke/delavca mora biti vselej v pomoč in korist uporabnikom, s katerimi dela. Tega ne sme ogroziti noben drug interes ali namen.« Pri tem je pomembno razmisliti ali so lahko mediji v pomoč našim uporabnikom ali delujejo v njihovo škodo.
- »7. člen: Zaradi spoštovanja osnovnih človekovih pravic in zaradi posebnosti strokovnega pristopa (npr. zaupnost) socialna delavka/delavec izrecno varuje v svojih postopkih zlasti posameznikovo osebnost, osebno dostojanstvo, zasebnost in nedotakljivost stanovanja uporabnika, s katerim dela.« Ta člen je eden izmed

najpomembnejših in v kontekst postavlja tudi odnos socialnih delavk in delavcev do medijev. Socialna delavka mora varovati uporabnikovo zaupnost. Ni etično, da bi kot socialne delavke poročale medijem o svojih uporabnikih.

- »8.člen: Socialna delavka/delavec pri delu z uporabnikom ne sme v nobenem primeru žaliti njegove osebe, njegovih stališč, njegovih vrednot ali njegovega čustvenega doživljanja. Če je potrebno, mu lahko pove svoje mnenje o tem in ga opozori na morebitno neprimernost njegovih dejanj ali namenov oziroma na njihove posledice.« V primeru, da uporabnik želi obvestiti medije, moramo te želje upoštevati. Je pa naša dolžnost, da uporabnika opozorimo na morebitne posledice.
- »13. člen: Socialna delavka/delavec mora spoštovati zasebnost vsakega (tudi bivšega) uporabnika in zagotoviti ter varovati tajnost vseh informacij o njem, ki jih pridobi pri svojem strokovnem delu. To velja tudi v primeru, ko preneha opravljati svoj poklic.«
- »15. člen: Informacije o uporabniku sme socialna delavka/delavec posredovati drugim zainteresiranim le, če ve, za kakšen namen bodo uporabljene in če je hkrati izpolnjen eden od naslednjih dveh pogojev:
 - a) če so informacije o uporabniku v neosebni obliki (tj. da onemogočajo razkritje njegove osebne identitete) in če jih drugi zainteresirani koristijo v strokovne, raziskovalne, statistične, supervizijske ali edukacijske namene;
 - b) če socialna delavka/delavec v zvezi s posredovanjem informacij drugim osebam ali ustanovam dobi osebno dovoljenje od uporabnika, da lahko to stori, in če ga hkrati seznani z možnimi posledicami.Socialna delavka/delavec lahko posreduje podatke o uporabniku mimo gornjih določil samo v izjemnih primerih, če s tem prepreči življenjsko ali drugo hujšo nevarnost, vendar se mora prej posvetovati s pristojnim strokovnim organom in nosi polno odgovornost za vse nastale posledice.« Kot socialne delavke ne smemo, razen v zgornjih primerih posredovati nobenih zaupnih informacij.

Ena izmed temeljnih vrednost socialnega dela je zaupnost med strokovnjakom in uporabnikom. Gabi Čaćinovič Vogrinčič je v intervjuju za revijo Mladina na vprašanje, ali je ena glavnih težav socialnega dela to, da ne moremo vsega povedati javnosti odgovorila: »To je glavna težava javnosti, ne stroke. Občutljivih stvari ne moremo razkriti in ni jih treba. Pomislite, da bi

otroka poslušala in nekoč brala, da govorimo kaj slabega o njuni družini. Ali pa da bi stari starši poslušali zelo osebne stvari o sebi. Ta dva človeka sta naredila, kar sta v življenju lahko, z muko. Ko sem rekla, da delamo javno, sem mislila na to, da vsi vedo, da imamo v državi rejniški sistem, da centri odločajo o dodelitvah otrok rejnikom, da so zdaj ti otroci v rejništvu, da sta gospod in gospa hotela postati njuna rejnika, a njuni vlogi ni bilo ugodeno ... To je javno in zdaj ljudje protestirajo. Pred zdravstvenimi domovi ne protestirajo, pred sodišči ... No, pred sodišči protestirajo, ker imamo v Sloveniji politično stranko, ki to spodbuja. Ampak ni prav, da ulica odloča o vsem.«

S tem zelo dobro opiše razloge socialnih delavk, zakaj ne morejo vsega izdati javnosti. Naloga socialnih delavk je namreč ta, da ne skrbijo za interese javnosti, temveč samo izključno in interese svojih uporabnikov.

2.1.3 Pomen zgodb v socialnem delu

Mojca Urek (2005: 11) pravi, da zgodbe prežemajo naše življenje. Živijo v knjigah, na slikah, fotografijah, v glasbi, novicah, v umetnosti, znanosti, popularni kulturi in v vsakdanjem življenju. Lahko zabavajo, moralizirajo in obveščajo. Z zgodbami ljudje pojasnujemo svoja dejanja in se sklicujemo na moralnost dejanj.

Zgodba pove kaj se je zgodilo ali kaj se dogaja. Hkrati pa je zgodba tudi interpretacija, pojasnjevanje pomena dogodka občinstvu. Tako razvijamo skupno razumevanje stvari.

Socialne delavke in delavci imamo ves čas opravka z zgodbami. Življenjske zgodbe so v središču našega dela. Zgodbe poslušamo, pripovedujemo drugim, interpretiramo, zapisujemo, prenašamo naprej in spreminjamo. Socialne delavke smo v položaju, v katerem lahko nenehno vplivamo na življenje ljudi in na potek njihovih zgodb. Smo v položaju, ki nam daje veliko moči, ki jo lahko uporabimo kot krepitev moči naših uporabnikov, lahko pa jo uporabimo tudi v nasprotno namene. To moč lahko izkoristimo kot povečanje premoči stroke nad uporabnikom. (Urek, 2005:17)

Na drugi strani pa imamo zgodbe socialnih delavk in delavcev. V javnosti nas pogosto obravnavajo kot tiste, ki nečesa nismo naredili, pa bi morali. Izkušnje kažejo, da je socialno delo slabo zavarovano pred kritikami. Naše zgodbe so pogosto polne opravičevanja, utemeljevanja strokovnosti, poudarjanja moralnosti naših odločitev. Zgodbe, ki jih pripovedujemo v javnosti redko pričajo o vsakdanjih okvirih socialnega dela ali o tem, kako

veliko nasprotje je med velikimi javnimi pričakovanji, pooblastili in majhno družbeno močjo, ki jo ima socialno delo v primerjavi s sorodnimi poklici. (Urek, 2005: 18 - 19)

Primerov takšnih zgodb v medijih je veliko.

Anita Bregar, direktorica CSD Velenje je tako na novinarski konferenci 23. marca 2017 pojasnila ukrep odvzema novorojenčka:

»Upoštevali smo vsa zakonska določila, ustave in konvencije o človekovih pravicah ter tudi dejstvo, da obtožena še ni pravnomočno obsojena, ampak glede na oceno ogroženosti je bil ta ukrep nujen.«

(Rtvslo.si : 2017)

Besede imajo v socialnem delu veliko težo, to kar rečemo pa resničen učinek. Socialne delavke in delavci smo poklicni pripovedovalci in pisci zgodb. V današnjem času pa moramo biti še posebno pazljivi pri pojasnjevanju svojega delovanja in utemeljevanju svojih odločitev. (Urek, 2008:6)

2.2 Mediji

Zakon o medijih v drugem členu določa da mediji so časopisi in revije, radijski in televizijski programi, elektronske publikacije, teletekst ter druge oblike dnevnega ali periodičnega objavljanja uredniško oblikovanih programskih vsebin s prenosom zapisa, glasu, zvoka ali slike, na način, ki je dostopen javnosti. (Zmed, 2. člen)

V četrtem členu zakona, ki govori o javnem interesu na področju medijev pa je zapisano da »Republika Slovenija podpira medije pri ustvarjanju in razširjanju programskih vsebin, ki so pomembne:

- za uresničevanje pravice državljanov oziroma državljanek Republike Slovenije, Slovencev po svetu, pripadnikov oziroma pripadnic slovenskih narodnih manjšin v Italiji, Avstriji in Madžarski, italijanske in madžarske narodne skupnosti v Republiki Sloveniji ter romske skupnosti, ki živi v Sloveniji, do javnega obveščanja in do obveščenosti;
- za zagotavljanje pluralnosti in raznolikosti medijev;
- za ohranjanje slovenske nacionalne in kulturne identitete;
- za vzpodbujanje kulturne ustvarjalnosti na področju medijev;
- za kulturo javnega dialoga;
- za utrjevanje pravne in socialne države;
- za razvoj izobraževanja in znanosti.« (Zmed, 4. člen)

V zakonu je zapisano tudi, da se bodo za zagotavljanje pluralnosti in demokratičnosti medijev zagotavljala proračunska sredstva za medije z namenom izvajanja državne podpore pri uresničevanju javnega interesa v medijih. (Zmed, 4.a člen)

2.2.1 Medijski vplivi

Suzana Oreški (2008) v svoji doktorski disertaciji piše, da je bil medijski vpliv na občinstvo razumljen različno. Med tridesetimi in petdesetimi leti prejšnjega stoletja so medijem pripisovali manipulativno moč in socialno kontrolo, ljudje pa naj bi si zgolj na podlagi množičnih medijev oblikovali pogled na svet.

V sedemdesetih letih so začeli ugotavljati, da je vpliv medijev precenjen in da na ljudi vplivajo tudi drugi faktorji (npr. pripadnost družbenemu sloju). Takrat se večji pomen pripiše občinstvu,

ki je pri spremljanju medijskih vsebin lahko aktivno, kar pomeni da ima moč izbire ali da se distancira. Občinstvo izbira in interpretira besedila z namenom zadovoljitve svojih želja.

Kasneje pride do preobrata. Novi pristopi ohranjajo idejo o aktivni vlogi občinstva, ki je ustvarjalec pomenov, ki besedilo interpretira na način, ki je v skladu z njegovimi družbenimi in kulturnimi okoliščinami ter njegovo subjektivno interpretacijo okoliščin.

Mediji pomagajo oblikovati in vzdrževati pravila in ideološke težnje, saj imajo unikatno zmogljivost širjenja informacij. Zaradi njihove tehnične zmogljivosti in privlačnih vsebin spadajo pod najbolj učinkovito sredstvo informiranja, ki so ga kdaj izumili. Množični mediji lahko prečkajo ne samo geografske meje, temveč tudi meje družbenih razredov, rase, kulture, politične usmerjenosti, izobrazbe in spola, da razširijo informacije, izobražujejo ter zabavajo in hkrati vplivajo na že ustaljene poglede na svet. (Lull, 1995:61)

2.2.2 Vplivi na novinarje

Manca Košir (2003: 46) govori o tem, da novinar ni samo posameznik, temveč družbeno delujoča oseba, ki je še kako odvisna od okoliščin, v katerih dela: zakonodaje, financiranja medijev, splošne kulture in prevladujočih moralnih vrednot. Vlogo pri tem pa imajo tudi bralci, ki se pogosto ne zavedajo (ne)-kvalitete novinarskega dela.

O tem, kaj vse vpliva na avtonomijo novinarja piše tudi McNair v *The Sociology of Journalism* (1998):

- profesionalna kultura in organizacijski pritiski (profesionalna etika, novinarske konvencije)
- ekonomski pritiski: ekonomika novinarstva (mehanizmi lastništva in ekonomski nadzor)
- politični pritiski (vplivi politikov in političnih sistemov, cenzura, regulacija, načini obveščanja s strani vlade, politična kultura)
- taktike virov informacij (vplivi izvajani prek upravljalcev odnosov z javnostmi).
- tehnološke možnosti in omejitve (vpliv tehnologije zbiranja novic, pomen novih informacijskih in komunikacijskih tehnologij)

(v Poler Kovačič in Erjavec, 2011: 29)

O vplivih na medijske vsebine govorita tudi Shoemaker in Reese (v Poler Kovačič in Erjavec: 35-40). Ti vplivi so: individualni vplivi, vplivi novinarskih in medijskih rutin, organizacijski vplivi, zunaj medijski vplivi in ideološki vplivi.

Individualni vplivi so npr. osebna drža, izobrazba, osebna prepričanja, predsodki in izkušnje. Na to vpliva tudi to, kako novinar dojema sebe, bodisi kot nevtralnega prenašalca dogodkov bodisi kot aktivnega udeleženca v razvijanju zgodbe.

Vpliv novinarskih in medijskih rutin pomeni, da so besedila napisana po določenem vzorcu, ponavljajoči pa so tudi postopki in oblike, ki jih novinarji uporabljajo pri svojem delu.

V delu novinarja se pozna tudi vpliv organizacij, saj večina novinarjev deluje znotraj različnih medijskih organizacij, te pa poznajo številne načine, kako vplivati na novinarje. Znotraj organizacije lahko na novinarja vplivajo:

- delničarji, vlagatelji, lastniki
- vodstvo, direktorji, založniki medijskega podjetja
- uredniki

Zunaj medijski vplivi na novinarja so lahko:

- viri informacij (državni uradniki, uslužbenci v podjetjih, predstavniki za odnose z javnostmi, ki z novinarji sodelujejo le toliko, kolikor verjamejo, da bodo oni in njihove ideje dobili ugoden, zanje koristen javni dostop (McManus v Poler Kovačič in Erjavec, 2011: 38);
- viri dohodkov, tj. vpliv oglaševalcev in potrošnikov;
- vladni, tržni in tehnološki vplivi – vlade izvajajo nadzor nad množičnimi mediji z zakoni, predpisi, licencami, davki in medijskim financiranjem.

Ideološki vpliv na novinarja deluje preko vrednot.

2.2.3 Vpliv medijskega lastništva

Peščica posameznikov in korporacij, ki ima danes v lasti veliko večino medijev, je do svojega medijskega lastništva prišla z veliko podporo političnih elit držav, v katerih delujejo. Politiki uporabljajo medije za lastno politično promocijo. Brez medijske podpore je danes skoraj nemogoče biti na oblasti. Prav tako pa medijski lastniki uporabljajo svoje medije za promocijo in podporo lastnih političnih stališč in politike za doseganje svojih interesov. V Evropi so tako močno prepletajo medijski, politični in ekonomski kapital. (Hrvatin et al, 2004:10)

Medijski lastniki lahko vplivajo na vsebino svojih medijev, njihovi motivi pa so politični, ideološki, osebni ali komercialni. Lastniki na ta način določajo vsebino, ki nam jo mediji ponujajo. Za različne vsebine je zato potrebno imeti več lastnikov. Koncentracija medijev vpliva na medijsko vsebino in na novinarstvo samo. V medijih prevladuje ubogljivo oz. tržno naravnano novinarstvo, v katerem so interesi lastnika in oglaševalcev pred interesi državljanov. Marsikatera medijska vsebina namenjena zgolj propagiranju oglaševalskih ali sponzorskih storitev. Raziskovalno novinarstvo tako obstaja le še v redkih medijih. Lastniki imajo novinarje samo za nepotreben strošek, zato prihaja do racionalizacije, kar običajno pomeni zmanjševanje števila novinarjev, zmanjševanje plač in nespoštovanje novinarskih pogodb. Neodvisnost medijev in novinarjev je tako v rokah njihovih lastnikov. (Hrvatin et al, 2004:11)

Posledice medijske koncentracije in očitno prepletanje ekonomskega, političnega in medijskega kapitala v enem in istem lastniku so najbolj vidne v lokalnih medijskih trgih. Zaradi oglaševalskih sredstev so lokalni trgi še bolj pod pritiskom, saj so lokalni oglaševalci lokalni podjetniki in lokalni politiki. Odvisnost od oglaševalskega denarja občutijo predvsem novinarji, ki delajo v lokalnih medijih. (Hvatin et al. 2004: 23)

Komercialni mediji pogosto niso obravnavani kot mediji, ampak izključno kot sredstvo za doseganje ekonomske in politične moči. Primer takega oglaševanja najdemo v Makedoniji, kjer oglaševalci ne kupujejo oglaševalskega prostora v medijih na podlagi branosti ali dosega, temveč na podlagi odnosa med medijem in vplivnim političnimi oz. poslovnimi krogi v državi. S politično prijaznim oglaševanjem se tako umetno vzdržujejo časopisi, ki brez politične pomoči ne bi nikoli preživel. (Hrvatin et al. 2004: 23 - 24)

V nekaterih državah so lastniki medijev pogosto tudi lastniki velikih podjetij v drugih industrijskih panogah (npr. naftnem gospodarstvu, pivovarstvu, trgovini z orožjem), hkrati pa so tudi politiki.

V teh okoljih mediji pogosto delujejo kot servis za promocijo poslovnih in političnih interesov lastnikov, hkrati pa tudi za tako imenovani črni PR zoper poslovne in politične nasprotnike. Mediji pogosto preživijo samo s podporo zunanjega financerja, kjer njihovi lastniki iz profitov, ki jih ustvarjajo v drugih poslih, financirajo njihove izgube in jih ohranjajo pri življenju ravno zato, da bi imeli trobila za uresničevanje ekonomskih in poslovnih interesov oz. za obračunavanje s konkurenco. (Hrvatin et al, 2004: 42)

Veliko število medijev še ne pomeni medijskega pluralizma, temveč lahko kaže na umetno vzdrževanje vzvodov vpliva na politične odločitve. V nekaterih primerih so lahko politične povezave očitne, vendar jih večino časa ni mogoče razbrati. Spletni mediji se pogosto oglašujejo kot mehanizem za zagotavljanje pluralnosti na medijskem trgu, vendar so se izkazali za najbolj ne-transparentni pri svojem delovanju.

Mnogi med njimi delujejo pod okriljem poslovnih ali političnih skupin in se financirajo z denarjem sumljivega izvora. (Hrvatin in Petković, 2004: 27)

Slovenski mediji večinoma nimajo strateških lastnikov, torej lastnikov, katerih temeljna dejavnost bi bili mediji. (Hrvatin et. al, 2004:51)

Časopis Delo, ki je večinski lastnik najbolj branega dnevnika Slovenske novice ima od leta 2015 v 100 odstotni lasti podjetje FMR, ki se ukvarja s holdingi oz. ustanavljanjem, upravljanjem in financiranjem hčerinskih družb. (Delo: 2017)

Časopis Dnevnik nadzoruje družba, ki se formalno ukvarja z založništvom (DZS, d.d. 35,11%), svoj denar pa vloga v različne nakupe. (Dnevnik: 2017) Četrtnski lastnik je družba Styria Media International AG, avstrijska družba, ki ima v lasti številne časopise v Avstriji, Sloveniji, na Hrvaškem in v Črni gori. V Sloveniji pa so tudi lastniki spletnega portala Žurnal24, ki je med letoma 2007 in 2014 izhajal tudi v tiskani obliki. (Wikipedia: 2017)

Mediji objavljajo vse več hibridnih sporočil, kjer se pod navidezno podobo novinarskega prispevka skriva oglaševalsko sporočilo. Pod pritiskom ustvarjanja večjega dobička se podira zid med oglaševalskim in uredniškim delom uredniki pa postajajo vse bolj odgovorni za tržno uspešnost podjetja in vse manj za oblikovanje uredniške politike. (Hrvatin et al. 2004: 89-90)

2.2.4 Etika in novinarstvo

2.2.4.1 Kaj je etika

Hribar (v Poler, 1997: 20) piše: »Etika odgovarja na vprašanje, kako biti in kako delovati«

Etika je znanost o morali, o njenem izvoru, bistvu in razvoju. Je tudi ena izmed oblik družbenih zavesti, ki določajo vedenje ljudi v družbi, njihov odnos do družbe in odnos človeka do človeka. Bistvo etike je razlikovanje dobrega in slabega. (Milošević Arnold in Postrak, 2003: 39)

Srečo Dragoš (1996: 49 – 50) o profesionalni etiki pravi, da je pomembna, saj združuje pripadnike različnih profesij v boju za svojo avtonomnost proti političnim, nazornim,

ideološkimi in strankarskimi pritiski. Profesionalna etika se kaže v tem, da so ti pripadniki najprej profesionalci in šele potem vse drugo. Na profesionalna vprašanja tako odgovarjajo samo po profesionalnih kriterijih, čeprav so med njimi lahko tudi verniki, ali takšni, naklonjeni kakšni politični stranki. Samo metode in veščine niso dovolj za profesionalno etiko, saj ni nujno, da je strokovno pravilno delo tudi etično. Če pa je odnos do uporabnika po merilih profesije etičen, potem je tudi strokovno pravilen. Zato v razvitih profesijah niso dovolj le strokovna merila, ampak se poudarjajo tudi moralne norme, ki se kodificirajo v kodeksih profesionalne etike.

V današnjem času je še vedno aktualno razlikovanje med etiko odgovornosti in etiko prepričevanja. Razlika je predvsem v tem, da bo oseba, ki bo ravnala, etično odgovorno bo ocenila možne posledice in bo lahko tako svojo namero spremenila ali celo odstopila od nje, čeprav se ji bo zdela najboljša. Po drugi strani bo oseba, ki ravna po etiki prepričevanja nezaželene posledice pripisovala drugim. Posledice bo skrčila na tisto, v kar je prepričana in ne bo videla razloga, za popravljanje odločitve. Za tiste učinke, ki jih ni hotela, se ne bo počutila odgovorno. (Dragoš, 1996:220)

2.2.4.2 Kaj je novinarska etika

Melita Poler (1997:71) novinarsko etiko opiše kot etiko novinarjev kot središčnih oseb medijske realnosti. Novinarska etika zagotavlja filozofski premislek moralne sodbe, je teoretski diskurz o normah, ki so temelji novinarjeve moralne izbire. Spoštovanje novinarske etike se izraža skozi izdelke novinarjev in skozi celoten novinarski diskurz.

Novinarstvo navezuje odnos z ljudmi pri vsem, kar počne, saj utemljuje temeljno človekovo pravico biti informiran in informirati. Odnosi do ljudi so temelj novinarskega delovanja, zato je osnovna etična naravnost novinarskega poklica v odgovornosti do ljudi. Münchenska deklaracija o dolžnostih in pravicah novinarjev, ki jo je sprejelo tudi slovensko društvo novinarjev novinarjevo odgovornost utemljuje z naslednjim: »Pravica do obveščanja, svobodnega izražanja in kritike je ena od temeljnih svoboščin vsakega človeškega bitja. Iz te pravice javnosti, da pozna dejstva in mnenja izhajajo vse dolžnosti in pravice novinarjev.« (v Košir 2003: 109)

Oseba in odnos do nje naj bi bila temelja novinarskega poklica. Zato je objavljane neosnovanih obtožb, napadov, laži in klevet v nasprotju z novinarsko etiko. Novinar mora ob poročanju misliti tudi na človekovo dostojanstvo. Na to pa se v uredniških praksah pogosto pozablja, saj pravijo uredniki, da ponujajo tisto, kar ljudje hočejo. Ljudje pa hočejo senzacionalizem, krvave zgodbe, razgaljene ljudi. (Košir, 2003: 114)

Melita Poler Kocjančič je v izjavi dneva 17. marca 2006 na rtvslo.si o tem izjavila:

»Javnost nima pravice izvedeti kar vsega. Upravičena je le do tistega, kar je v legitimnem javnem interesu, to pa ni tisto, kar občinstvo morda želi izvedeti, kar zadovoljuje njegove voajerske nagibe in včasih prav morbidno radovednost, ampak je javni interes tisto, kar državljani potrebujemo za življenje v demokratični družbi.«

Za življenje v demokratični družbi državljanom ni treba vedeti vsega, temveč zgolj tisto, kar je v javnem interesu. To pa niso senzacionalistične in krvave zgodbe o razgaljenih ljudeh. Te niso javni interes, so zgolj zadovoljevanje naše radovednosti.

2.2.4.3 Kodeks novinarjev Slovenije

Rothman piše, da je temeljni cilj etičnih kodeksov zagotoviti najvišje standarde dela, zaščiti vpletene in prispevati k javnemu dobremu. (v Poler Kocjančič in Erjavec, 2011: 81)

Kodeks lahko poveča verodostojnost dejavnostim, zaščiti javnost, spodbudi solidarnost v skupini, ohranja ugled in veljavo dejavnosti ter njen vpliv. Kodeks lahko zagotavlja občutek varnosti in kolektivne moči. (Bertrand v Poler Kocjančič in Erjavec, 2011: 81)

Kodeks novinarjev Slovenije, ki je trenutno v veljavi, je bil sprejet 25. novembra 2010 v Ankaranu, sprejela pa sta ga Društvo novinarjev Slovenije in Sindikat novinarjev Slovenije. Ima preambulo in 29 členov, razporejenih v poglavja: Novinarsko delo, Elektronske publikacije, Splošne etične norme, Konflikti interesov, Pravice novinarjev in razmerja do javnosti. (Poler Kocjančič in Erjavec, 2011: 82)

Pri poročanju novinarjev o temah socialnega dela se mi zdi še posebno pomembno, da novinarji upoštevajo člene Kodeksa novinarjev Slovenije v poglavju Splošne etične norme:

- 17. člen: Novinar spoštuje pravico posameznika do zasebnosti in se izogiba senzacionalističnemu in neupravičenemu razkrivanju njegove zasebnosti v javnosti.

Poseg v posameznikovo zasebnost je upravičen le, če javni interes pretehta nad spoštovanjem njegove zasebnosti. Pri poročanju o javnih osebnostih in tistih, ki želijo dobiti moč in vpliv ter vzbujati pozornost, je pravica javnosti do obveščenosti širša. Novinar se mora zavedati, da lahko z zbiranjem ter objavo informacij, fotografij in posnetkov škodi posameznikom, ki niso vajeni medijske in javne pozornosti.

- 19. člen: Posebno obzirnost mora pokazati pri zbiranju informacij, poročanju in objavi fotografij ter pri prenašanju izjav o otrocih in mladoletnikih, o osebah, ki jih je doletela nesreča ali družinska tragedija, o osebah z motnjami v telesnem ali duševnem razvoju ter o drugih huje prizadetih ali bolnih osebah.
- 20. člen: Novinar se mora izogibati narodnostnim, rasnim, spolnim, starostnim, verskim, geografskim in drugim stereotipom ter podrobnostim, ki so povezane s spolnimi nagnjenji, invalidnostjo, fizičnim videzom, socialnim položajem ali drugimi osebnimi okoliščinami posameznikov in skupin.
- 21. člen: Spodbujanje k nasilju, širjenje sovraštva in nestrpnosti ter druge oblike sovražnega govora so nedopustni. Novinar jih ne sme dopustiti, če pa to ni mogoče, se mora nanje nemudoma odzvati oziroma jih obsoditi.
- 22. člen: Novinar ne sme razkriti identitete žrtev spolnih zlorab, družinskih tragedij in hudih kaznivih dejanj in ne sme objaviti materiala, ki bi prispeval k razkritju identitete. Identiteto lahko razkrije s soglasjem žrtve.

2.2.5 Senzacionalizem

Dragan Petrovec je za Val 202 o medijskem senzacionalizmu povedal: »Včasih niti dima ni, ampak ga mediji naredijo, zato da lahko rečejo, da je v ozadju tudi ogenj.«

V Slovarju slovenskega knjižnega jezika je senzacionalizem opredeljen kot vzbujanje razburjenja, govoric v javnosti.

»Temeljni namen prava o človekovih pravicah ke pomiriti naravno napetost med interesi posameznika in interesi skupnosti ter (med njima) vzpostaviti ravnotežje« pravi Luzius Wildhaber (v Čeferin, 2013:567)

Nobena pravica ni neomejena, vsaka je omejena s pravico drugega oziroma z javnim interesom. Med pravicami in interesi, ki so si med seboj v nasprotju, je treba začrtati srednjo pot. (Čeferin, 2013:567)

Do posega tiska v pravico do zasebnosti pride vedno, ko tisk poroča o zasebnem življenju neke osebe, razen če ta oseba s posegom v svojo zasebnost soglaša. Svoboda tiska in pravica do zasebnosti sta si med seboj nasprotujoči pravici, harmonijo med njima pa se lahko doseže omejitev čezmernih posegov tiska v pravico do zasebnosti.

Evropsko sodišče za človekove pravice (ESČP) je postavilo jasno ločnico med uveljavljanjem svobode tiska s strani senzacionalističnih medijev in osebnostnimi pravicami javnih oseb. Opozorilo je na razliko med dejstvi, ki lahko prispevajo k javni razpravi o politikah glede opravljanja njihove funkcije, in med poročanjem o zasebnem življenju posameznika, ki ne opravlja nobene javne funkcije. V prvem primeru novinarji opravljajo funkcijo javnih psov čuvajev, ki prispeva k širjenju družbeno pomembnih informacij in idej ter ima v demokratični družbi velik pomen, v drugem primeru pa gre zgolj za zadovoljevanje voajerskih nagnjenj bralcev. (Čeferin, 2013: 573)

Svoje mnenje o senzacionalizmu je podalo tudi Društvo novinarjev Slovenije ob tragični zgodbi v Mariboru, kjer si je ravnatelj zaradi senzacionalističnega poročanja medijev vzel življenje:

»V Društvu novinarjev Slovenije smo pretreseni ob tragediji v Mariboru in jo močno obžalujemo. Gotovo pušča velik madež tudi v slovenskem novinarstvu, saj je pomemben del slovenskih medijev kršil osnovne profesionalne in etične standarde ter obenem posegel v pravico do zasebnosti dveh dotlej anonimnih posameznikov in njunih družin. Odgovorno uredniško presojanje, kaj je kdaj v javnem interesu in kakšne tragične posledice lahko ima nevarni medijski senzacionalizem, je povsem odpovedalo oziroma je bilo reducirano na cinično argumentacijo, da 'ljudi to zanima'. V primeru, kjer ni bilo nobenega javnega interesa, so nekateri mediji poteptali meje človeškega dostojanstva, celo več, poročanje so spremenili v resničnostni šov in mariborsko zgodbo zlorabili za klike, poslušnost, gledanost, branost. Zavračamo in obsojamo nesprejemljive in neodgovorne prakse uredniškega presojanja, poročanja in sklicevanja na javni interes v tovrstnih primerih in pozivamo k vsakokratnemu temeljitemu tehtanju

javnega interesa in doslednemu spoštovanju standardov novinarskega dela. V zadnjih letih so se kriteriji, kdo lahko opravlja poklic novinarja oziroma urednika, zelo znižali, tudi zaradi kratkovidnih varčevalnih rezov v uredništva. V uredništvih, ki so v tem primeru prestopila vse meje poklicno dopustnega in tudi sicer dostojnega, bi uredniki morali prevzeti odgovornost za napake, kar vedno znova terjamo od drugih, mediji pa bi se morali opravičiti.«

(Delo: 2014)

Društvo novinarjev Slovenije je tako jasno zapisalo svoje stališče do senzacionalizma. Posledica senzacionalizma je bilo poteptano človeško dostojanstvo in to zgolj zato, da so mediji višali branost, pisanje pa ni bilo v nikakršnem interesu javnosti.

2.2.6 Novinarsko častno razsodišče

Novinarsko častno razsodišče je skupni organ Društva novinarjev Slovenije in Sindikata novinarjev Slovenije. Njegova naloga je zaščita svobode govora ter kakovostnega in odgovornega novinarstva. Njegova naloga je, da obravnava kršitve Kodeksa novinarjev Slovenije s strani novinarjev in drugih avtorjev uredniških vsebin. Sestavlja ga devet izvoljenih novinarjev in urednikov ter dva predstavnika javnosti. (Novinarsko častno razsodišče: 2017)

Pri svojem delu se razsodišče opira na Kodeks novinarjev Slovenije in na Pravilnik o delu novinarskega častnega razsodišča. Njegovo delo je opredeljeno tudi v statutih Društva novinarjev Slovenije in Sindikata novinarjev Slovenije.

Novinarsko častno razsodišče (NČR) je v sodelovanju z nevladnimi organizacijami, ki delujejo na specifičnih področjih (predvsem pri zaščiti ranljivih družbenih skupin), oblikovalo natančnejša priporočila in smernice za novinarsko poročanje. (Novinarsko častno razsodišče: 2017)

Naloga razsodišča je tudi oblikovanje priporočil, ki dopolnjujejo in pojasnjujejo posamezne člene kodeksa, pri čemer izhaja iz novinarske prakse in obravnavanih primerov. Razsodišče pa deluje tudi preventivno: organizirajo posvete, okrogle mize, javne razprave...

Postopek se lahko na novinarskem častnem razsodišču začne na temelju pisne pritožbe, ki jo lahko vloži: posameznik, pravna oseba, uredništvo, novinarski aktiv, novinarski sindikat, uradni

odbor Društva novinarjev Slovenije ali izvršni odbor Sindikata novinarjev Slovenije. Postopek se lahko začne tudi na lastno pobudo oz. na pobudo enega izmed članov. (Poler Kovačič in Erjavec, 2011: 79)

Novinarsko častno razsodišče lahko postopek sklene:

- s poravnavo med udeleženci v postopku;
- z razsodbo NČR o ugotovljeni kršitvi, če gre za člana Društva novinarjev Slovenije ali Sindikata novinarjev Slovenije;
- s stališčem NČR o ugotovljeni kršitvi, če novinar ni član Društva novinarjev Slovenije ali Sindikata novinarjev Slovenije
- z razsodbo NČR, da kršitve ni bilo
- s stališčem NČR, da kršitve ni bilo

(Poler Kovačič in Erjavec, 2011: 79)

V skrajnem primeru lahko razsodišče predlaga tudi izključitev člana iz novinarskih organizacij, katerih član je. Razsodniki lahko obravnavajo tudi novinarje, ki niso člani novinarskih organizacij ali avtorjev, ki sploh niso novinarji. Primeri, ko je to predlagalo razsodišče so izredno redki. (Novinarsko častno razsodišče: 2017)

Odločitve Novinarskega častnega razsodišča so javne. Razsodbe in stališča so poslani udeležencem v postopku in odgovornemu uredniku medija, v katerem je prišlo do kršitve kodeksa. NČR seznaja javnost z razsodbami in stališči tako, da jih pošilja v objavo slovenskim medijem, objavlja pa jih tudi na svoji spletni strani: www.razsodisce.org. (Poler Kocjančič in Erjavec, 2011: 79)

Razsodb in stališč NČR ni mogoče šteti za dejanje, zaradi katerega bi lahko tožnik sprožil upravni spor zaradi domnevnega posega v svoje ustavne pravice. Po svoji vsebini so zgolj mnenje tega organa in nimajo značaja sodb ali odločb, s katerimi se v nekem uradnem postopku izrekajo sankcije ali odloča o posameznikovih pravicah. (Novinarsko častno razsodišče: 2017)

2.2.7 Odnosi z javnostmi

Odnosi z javnostmi (PR oz. public relations) so stroka, ki se ukvarja z odnosi med organizacijami in njihovimi javnostmi. To pomeni sistematično načrtovan proces vplivanja na oblikovanje naklonjenosti javnosti. (Kukovec Pribac, 2008:23)

Odnosi z javnostmi so formalna pot, po kateri organizacije komunicirajo s svojimi javnostmi. Odnosi z javnostmi so tisto komuniciranje, ki ga načrtujejo in usklajujejo profesionalni komunikacijski upravljalci.

Organizacije, ki dobro komunicirajo z javnostmi, s katerimi so v razmerju, vedo, kaj lahko pričakujejo od teh javnosti, javnosti pa vedo, kaj lahko pričakujejo od njih. Eden izmed glavnih ciljev odnosov z javnostmi je doseganje razumevanja – da organizacija razume javnost in javnost njih. (Hunt, Grunig, 1995: 5 - 6)

Pri dobrih odnosih z javnimi ni pomembno samo govorjenje, ampak tudi poslušanje. Pomembno je, da organizacija sliši svoje javnosti in se nanje odzove, kar pomeni slišati pritožbe in predloge in se na to odzvati. (Jefkins, 2000:103)

Komunikacija z jasnostjo organizaciji ne prinaša samo denarja, temveč ji prihrani stroške, ki bi jih drugače porabila za pravde, odredbe in bojkote. Osnovni namen odnosov z javnostmi je varovanje organizacije pred povišanimi stroški, ki bi jih le ta imela, če ne bi ustvarjala kvalitetnih odnosov z okoljem. (Kukovec Pribac, 2008: 24)

Kadar ima organizacija odnose z javnostmi, takrat nanje učinkuje ali pa one učinkujejo nanjo. Zaradi tega mora biti organizacija odgovorna do svojih javnosti, če hoče, da ima z njimi dobro razmerje. Odgovorna organizacija je tista, ki je odgovorna za posledice svojega učinkovanja na javnosti. (Hunt, Gruning: 1995:11)

2.2.8 Zakaj socialno delo ni priljubljeno v javnosti?

O razlogih, zakaj socialno delo ni priljubljeno v javnosti piše Pavla Rapoša Tajnšek (1996) :

- Socialno delo dela z uporabniki, ki v javnosti niso najbolj priljubljeno (revni, begunci, starejši...)
- Mnogi uporabniki so odvisni od socialne pomoči, javnost pa je prepričana, da je to zgolj potuha.
- Centri za socialno delo izvršujejo javna pooblastila. Tako so socialne delavke v očeh javnosti tiste, ki odvzemajo otroke staršem in pošiljajo starejše iz bolnišnic v socialne zavode.
- Javnosti ne zanima, da socialne delavke svoje naloge opravljajo s pooblastilom družbe.

- Javnosti ne zanimajo dileme in človeške stiske, s katerimi se socialne delavke srečujejo vsakodnevno.
- Socialno delo je pogosto sekundarna dejavnost v organizacijah, ki imajo specifične cilje in so vključene v druge sisteme (zdravstvo, šolstvo). V teh organizacijah so socialne delavke v manjšini in v podrejenem položaju, zato je njihovo znanje na videz manj pomembno.
- Večina socialnih delavk in delavcev dela v javnem sektorju. Kot državni uslužbenci nimajo zadostne avtonomije, njihovo delo je podvrženo administrativnim omejitvam.
- Na centrih za socialno delo so pogosto zaposleni ljudje, ki nimajo izobrazbe iz socialnega dela, npr. pravniki.
- Feminizacija – stereotipi in pričakovanja zahodne družbe do ženske delovne sile.
- Profesionalni kriteriji, ki določajo zakonsko reguliranje socialnega dela in zahteve po merjenju uspešnosti.

Pavla Rapoša Tajnšek (1996) opiše tudi strategije, ki ji lahko uporabimo pri zviševanju ugleda socialnega dela v javnosti:

- *Vedno in povsod se predstavljaj kot socialna delavka.* Glasno in samozavestno se predstavimo kot socialne delavke, namesto da se skrivamo za izrazi kot so terapevt, skupnostna delavka ipd.
- *Reagirajmo na negativne stereotipe in jih popravljajmo.* Socialne delavke se moramo same potruditi, da bomo korigirali napačne informacije in nestrokovna stališča.
- *Izobražujmo in vzgajajo javnost.* Posredujmo javnosti čim več znanja o svojem delu, uspehih in težavah pri pomoči in zagotavljanju socialnih storitev.
- *Podprimo svoje profesionalno združenje.* Kot socialne delavke poudarjamo pomen sodelovanja z drugimi, s članstvom pa prispevamo k razvoju stroke.
- *Prodajajmo sebe in svojo stroko.* Imamo dovolj znanja, da ga ponudimo organizacijam, ko gre za vodenje socialnih služb. Imamo znanje o medčloveških odnosih in o vrednotah, ki določajo delovanje organizacije.
- *Trženje organizacije.* Organizacije morajo biti dovolj vidne in prepoznane, tako za uporabnike, kot tudi za financerje.
- *Poročanje o uspehih organizacije.* Statistična poročila in drugi obrazci niso dovolj, o rezultatih dela je treba poročati v množičnih občilih in v strokovnih revijah.
- *Evalvacija in vrednotenje.* Tovrstno vrednotenje je pomembno zaradi dopolnjevanja izobraževalnih vsebin, ki bodo omogočile opravljanje širšega spektra nalog.

- *Zakonska regulacija.* Vplivanje na zakonodajo, da bo olajševala delo socialnih služb.

Socialna politika skozi centre za socialno delo (CSD) instrumentalizira socialno delo, izgublja se bistvo našega poklica, uporabniki CSD-jev pa krivijo socialno delo. V Nacionalnem programu socialnega varstva je socialna politika opisana kot sklop ciljev in ukrepov za usmerjanje socialnega razvoja, ki jih država razvija in uporablja z namenom, da bi posamezniki lahko zadovoljevali svoje osebne in skupne interese ter delovali kot polnopravni in enakopravni člani družbe in države. (v Milošević Arnold in Poštrak, 2003:17)

Bernard Stritih o odnosu med socialno politiko in socialnim delom pravi: »Socialno delo ni izvršilna funkcija socialne politike. Socialno delo ima svoje znanstvene osnove in svojo teorijo, s katero socialni delavci utemeljujejo svoja praktična dejanja.« (v Milošević Arnold in Poštrak, 2003: 18)

Socialno politiko v ožjem smislu opredeljujejo ukrepi za zagotavljanje socialne varnosti. Naloga države je zagotoviti socialno varnost tistim, ki si je ne morejo zagotoviti sami. V Sloveniji to področje ureja Zakon o socialnem varstvu (ZSV), ki je bil sprejet leta 1992.

Zakon je star in zastarel ter je bil že ob svojem nastanku konservativen in je oviral razvoj socialnega varstva (pomanjkanje pravnih podlag, institucionalne ovire pri uvajanju individualiziranih oblik oskrbe).

Sedanji sistem je okostenel in potreben sprememb, te pa je treba izvesti tako, da bo moč uresničevati ideje in vrednote socialnega dela, da bodo storitve ustrežnejše, bolj kakovostne, ter da bodo izhajale iz uporabnika in tako krepile njegovo moč in izbiro. Sedanji sistem je namreč izrazito institucionalen, zbirokratiziran in nefleksibilen (Flaker, 2013: 7)

Z vsem tem se spopadajo socialne delavke na centrih za socialno delo, ki pa se poleg tega soočajo še z organizacijskimi in kadrovskimi problemi. Dela imajo socialne delavke na CSD vedno več, na to je vplivala nova socialna zakonodaja, npr. Zakon o uveljavljanju pravic iz javnih sredstev, pa tudi zloglasni ZUJF (Zakon za uravnoteženje javnih financ). Centri za socialno delo so ob sedanji organizaciji približno 30 odstotno kadrovsko podhranjeni, sami strokovni delavci pa so že konec leta 2012 navajali, da več časa porabijo za iskanje in preverjanje podatkov, kot za pogovor z uporabniki. Soočajo se s pomanjkanjem časa za neposredno socialno delo z uporabniki, kar se pozna predvsem pri uveljavljanju pravic do denarne socialne pomoči. (Dremelj, Kobal Tomc: 2016)

Slovenija ima zaposlenih manj kot 800 socialnih delavcev na 100.000 prebivalcev, kar močno odstopa od evropskega povprečja, kjer je na 100.000 prebivalcev zaposlenih 1400 socialnih delavcev. (Dnevnik.si., 2017)

To sem videla tudi sama, saj sem prakso v četrtem letniku opravljala na Centru za socialno delo Šiška, na področju uveljavljanja pravic iz javnih sredstev. Socialna delavka deluje tam kot administratorka, pri postopku uveljavljanja pravice do denarne socialne pomoči pa praktično nima nobene avtonomije. Nekaj malega avtonomije, ji je ostalo samo na področju dodeljevanja izredne socialne pomoči. Časa za pogovor z uporabniki pa pri tem ostane zelo malo. Socialne delavke na tem področju imajo nalogo samo čim hitreje in učinkovito opraviti delo ter poslati čim večje število odločb. Od same socialne delavke je tako odvisno, koliko se potruži oz. upa potruditi pri samem pogovoru z uporabniki.

Novi Zakon o socialnovarstvenih prejemkih je pogoje za dostop do denarnih pravic zaostрил in uvedel poglobljen nadzor nad prejemniki, saj imajo strokovni delavci dostop do več kot 30 baz podatkov o prejemnikih, uvedenih pa je več kot 30 razlogov, zaradi katerih se pomoč ne dodeli. Omejili so privarčevani znesek na bančnem računu, vrednost avtomobila, v dohodek se šteje stanovanje, v katerem prejemnik biva, vendar le del nad obsegom, ki je določen kot primerno stanovanje. (Leskošek, 2013: 194-195)

Vse to je bilo uveljavljeno z namenom, preprečevanja goljufij, ki naj bi nastajale pri prejemu denarne socialne pomoči.

Goljufanje pri uveljavljanju socialnih pravic postaja čedalje bolj aktualno politično izhodišče, ne samo pri nas, temveč tudi v tujini. V tujini tako obstajajo službe in zasebna podjetja, ki jih lahko najamejo za iskanje in dokazovanje zlorab in goljufij, obstajajo pa tudi posebne številke, kamor lahko ljudje prijavijo svoje sosede, znance, za katere sumijo, da neupravičeno prejemajo denarno socialno pomoč. (Leskošek, 2013: 189-194)

Mnogi so prepričani, da ljudje neutemeljeno kopičijo socialne prejemke in izkoriščajo sistem socialnih pomoči, čeprav je takšnih, ki goljufajo, zelo malo (v Veliki Britaniji zgolj 0,8 %). Zaradi boja proti nekaj goljufom nosijo tako posledice vsi tisti, ki to pomoč resnično potrebujejo. Sama zakonodaja torej prispeva k nepriljubljenosti socialnega dela ni v javnosti. Socialne delavke so odtujene od neposrednega dela z uporabniki, in se jim nimajo časa posvetiti. Ljudje zato dobijo občutek, da so nezaželeni, da so socialnim delavkam odveč in da so zgolj številke, kar seveda vpliva na to, kakšna je podoba centrov ta socialno delo v medijih. Liljana Rihter je v časopisu Delo opozorila:

»Cilj centrov za socialno delo je, da bi ljudje, ki prihajajo po podporo, rešili svoje stiske in ponovno nadzorovali svoje življenje. Za to potrebujejo strokovne delavce, ki najbolje delajo, če se lahko vsakemu res temeljito posvetijo. Ko za človeka zaradi preveč primerov nimajo več dovolj časa in ga zato zgolj napotijo k izpolnjevanju formularjev za denarno socialno pomoč, pri njem zelo verjetno ne bodo nikoli rešili temeljnih problemov, ki jih ima, to pa ni vedno samo materialna stiska. Zaradi prehudega birokratskega postopka in premalo časa za pogovor z ljudmi so na to nekateri delavci pozabili, zato so v očeh marsikoga lahko videti kot nekakšni inšpektorji, ki poberejo osnovne podatke, vendar ne rešujejo temeljnih težav, kar je zelo v nasprotju z načeli socialnega dela.«

(Delo: 2017)

Upanje za spremembe se sedaj polaga v reorganizacijo centrov za socialno delo, ki se ga je velikopotezno lotilo ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti. Namen reorganizacije je zagotoviti enak standard vsem uporabnikom, torej poenotiti delovanje, izboljšati dostopnost storitev, poenostaviti upravne postopke in s tem razbremeniti strokovne delavce, povečati učinkovitost in kakovost dela.

Osnovna mreža 62 lokalnih centrov za socialno delo, v katerih je danes 1169 zaposlenih in ki bo še naprej vstopna točka za vse pravice, bo torej ostala, najbrž se bo odprla še kakšna nova pisarna. Nekatere naloge iz teh enot se bodo prenesle na območne CSD, ki jih bo 16. V teh bodo skupne službe za pravne, finančne in računovodske zadeve ter informatiko za vse lokalne centre. Zdaj ima, na primer, vsak CSD svoj informacijski sistem, po novem pa naj bi bili vsaj na ravni območnih CSD sistemi enotni. Območni centri bodo usklajevali izvajanje storitev, pod njihovim okriljem bodo delovali strokovni mobilni timi s koordinatorji za preprečevanje nasilja v družini, delo v splošno korist in drugo ter internetna služba.

(Delo: 2017)

Reorganizacija naj bi prinesla velike spremembe, ministrica dr. Anja Kopač Mrak pa je izpostavila cilje:

»Z reorganizacijo želimo poenotiti delovanje CSDjev, poenotiti upravne postopke ZUPJS, omogočiti več časa za strokovne naloge, vzpostaviti skupne službe, povečati učinkovitost in kakovost dela, izboljšati dostopnost storitev in razviti nove oblike strokovnega dela. Verjamemo, da na ta način reorganizacija prinaša številne koristi tako zaposlenim za povečanje njihove učinkovitosti dela kot uporabnikom.«

(MDDSZ, 2017)

Darja Kuzmanič Korva, sekretarka na Skupnosti centrov za socialno delo je opozorila, da so CSD že vrsto let kadrovsko podhranjeni in da je reorganizacija ob sedanji kadrovski strukturi težko izvedljiva.

Liljana Rihter pravi, da je ključno, da z reorganizacijo zagotovijo več strokovnih delavcev, ki bi delali manj birokratsko, s tem pa bi lahko omogočili tudi več terenskega dela, ki je pomembno zaradi prepoznavanja stisk ali zagotavljanja pomoči. Hkrati opozarja, da cilja reorganizacije ne bodo dosegli, če ne bo dovolj osebja.

(Delo: 2017)

Reorganizacija Centrov za socialno delo je bila pomembna tema tudi na 6. kongresu socialnega dela, kjer so predlagali naloge, ki bi se upoštevale pri sami reorganizaciji.

- opredeliti namen in cilje reorganizacije in pri tem upoštevati zaposlene in uporabnike, ter natančneje raziskati primere dobre prakse,
- zmanjšati birokratizacijo in povečati možnosti za socialno delo,
- zaposliti več strokovnega kadra in zagotavljati vseživljenjsko usposabljanje,
- organizirati priložnosti za dialog skupaj z ministrstvom za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti.

(Rihter, Šugman Bohinc, 2016: 215)

Anja Kopač Mrak je v intervjuju za Dnevnik povedala, da lahko v okviru reorganizacije že letos pričakujemo prvih 20 novih zaposlitev in zaposlitev več kot 50 pripravnikov na Centrih za socialno delo. (Dnevnik, 2017)

3. Problem in raziskovalna vprašanja

Vsa leta študija sem se spopadala s tem, da socialno delo v javnosti ni cenjeno. Vedno sem imela občutek, da je bilo vse kar so socialne delavke naredile narobe.

Za samo temo in raziskavo sem se odločila proti koncu zadnjega leta študija, ko je bila glavna tema novic odvzem koroških dečkov. Ljudje so šli na ulice in zahtevali, da se otroka vrneta k babici in dedku in krivili Center za socialno delo Velenje za nepravilen odvzem otroka.

Ob tem sem se spraševala, kako lahko poročanje medijev vpliva na samo podobo socialnega dela v javnosti. Postavljala pa so se mi tudi vprašanja kot so: Kdo in kaj lahko vpliva na medije? Kaj morajo novinarji upoštevati pri pisanju člankov? Kam se lahko obrnemo, če mislimo, da novinarji kršijo Novinarski kodeks etike?

3.1 Namen raziskave

Namen raziskave je z analizo razsodb na Novinarskem častnem razsodišču ugotoviti, koliko je bilo pritožb na temo socialnega dela in koliko ugotovljenih kršitev. To bom primerjala številom pritožb in ugotovljenih kršitev pri poročanju o politiki in gospodarstvu. Z analizo želim ugotoviti tudi, katere teme se največkrat pojavljajo in v kateri zvrsti prispevka največkrat prihaja do pritožb in kršitev.

3.2 Raziskovalna vprašanja

Osrednja vprašanja, ki jih bom raziskovala v diplomski nalogi bodo:

- Koliko razsodb se nanaša na področje socialnega dela, gospodarstva in politike?
- Kakšne so teme razsodb na področju socialnega dela?
- Ali se število ugotovljenih kršitev povečuje?
- Kateri členi so največkrat kršeni?
- Kateri mediji največkrat kršijo kodeks?

4. Metodologija

4.1 Vrsta raziskave

Raziskava bo komparativna (primerjalna), kvalitativna in kvantitativna. Med seboj bom primerjala vsebine razsodb na Novinarskem častnem razsodišču med letoma 2001 in 2016. Analizirala bom vsebino člankov in primerjala teme, ki se pojavljajo v razsodbah. Med seboj bom primerjala število sodb in kršitev na temo gospodarstva, politike in socialnega dela. Na podlagi te analize bom odgovorila na zastavljena raziskovalna vprašanja.

Mesec (2007: 11) kvalitativno raziskavo opiše kot: »raziskavo, pri kateri sestavljajo osnovno izkustveno gradivo, zbrano v raziskovalnem procesu, besedni opisi ali pripovedi, in v kateri je to gradivo obdelano in analizirano na beseden način brez uporabe merskih postopkov, ki dajo števila, in brez operacij nad števili.«

To vrsto raziskave bom uporabila pri analiziranju tem na področju socialnega dela.

Raziskava pa bo tudi kvantitativna, saj bom v raziskavi zbirala številčne podatke, ki jih bom kvantitativno analizirala. Številčno bom tako obdelala podatke kot so število razsodb in število kršitev.

4.2 Merski instrumenti in viri podatkov

Vir podatkov v raziskavi so razsodbe na Novinarskem častnem razsodišču od leta 2001 do leta 2016.

Novinarsko častno razsodišče je skupni organ Društva novinarjev Slovenije in Sindikata novinarjev Slovenije. Njegova naloga je zaščita svobode govora ter kakovostnega in odgovornega novinarstva. Njegova naloga je, da obravnava kršitve Kodeksa novinarjev Slovenije s strani novinarjev in drugih avtorjev uredniških vsebin. Sestavlja ga devet izvoljenih novinarjev in urednikov ter dva predstavnika javnosti. (Novinarko častno razsodišče 2017: O NČR)

Pri svojem delu se razsodišče opira na: Kodeks novinarjev Slovenije in na Pravilnik o delu novinarskega častnega razsodišča. Njegovo delo je opredeljeno tudi v statutih Društva novinarjev Slovenije in Sindikata novinarjev Slovenije.

4.3 Populacija in vzorčenje

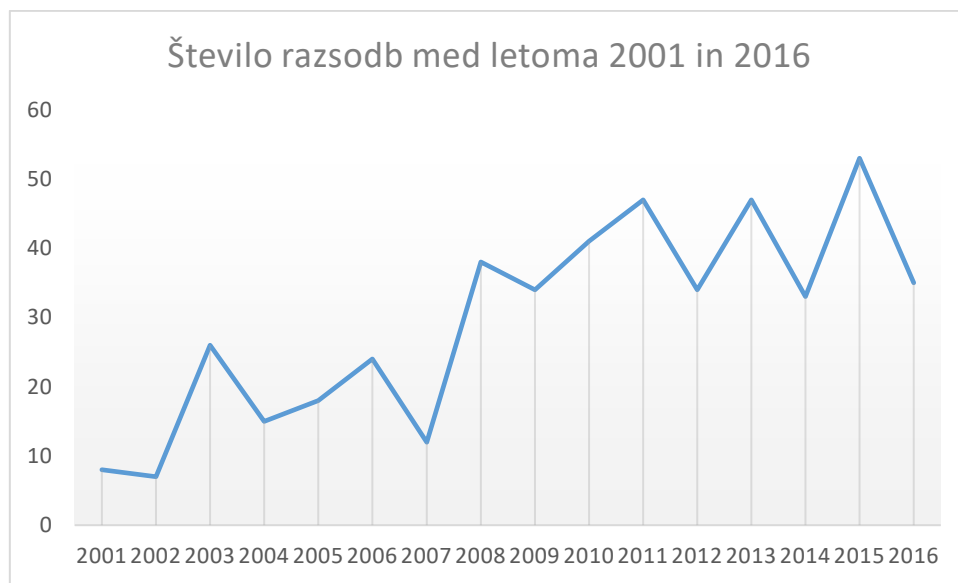
V raziskavi bom primerjala število razsodb Novinarskega častnega razsodišča s področij socialnega dela, gospodarstva in politike, ki so bile izdane med 8. 1. 2001 in 22. 12. 2016.

Predmet raziskave bodo tako razsodbe med letoma 2001 in 2016.

Leto	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Št. razsodb	8	7	26	15	18	24	12	38

2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	skupaj
34	41	47	34	47	33	53	35	472

Tabela 1: Število razsodb med letoma 2001 in 2016

Grafikon 1: Število razsodb med letoma 2001 in 2016

4.4 Zbiranje podatkov

V obdobju od 25. 4. 2017 do 15. 5. 2017 sem prebrala vse razsodbe Novinarskega častnega razsodišča, ki so bile izdane med letoma 2001 in 2016.

Za vse razsodbe sem zapisala, v katerem mediju, naj bi se kršitev pojavila, saj me je zanimalo za kateri medij se pritožbe največkrat pojavljajo in kateri medij največkrat krši Kodeks novinarjev Slovenije. Označila sem tudi kateri členi so bili kršeni, saj me je zanimalo, kateri so členi, pri katerih se pojavlja največ kršitev.

Nato sem izbrala razsodbe, ki so se nanašale na področje socialnega dela, gospodarstva in politike.

- *Socialno delo*. Na to področje sem uvrstila razsodbe, ki se nanašajo na področje socialnega dela. Socialno delo se pojavlja na številnih področjih, kjer pa ima isti temeljni cilj: uporaba vsega potrebnega znanja, spretnosti in vrednot, da uporabniki dosežejo željeno spremembo. Za nekatera področja je značilno, da se uporabniki sami odločijo, da bodo poiskali strokovno pomoč, drugod, se to od njih zahteva. (Milošević Arnold, Poštrak, 2003:113)

Socialno delo deluje na področjih: odvisnosti (alkohol, droge), staranja, otroškega varstva (posvojitve, rejništvo, dnevno varstvo otrok, institucije za otroke, predšolski programi), kriminala (institucije, pogojni izpust, strožje nadzorstvo), fizične prikrajšanosti (kronične bolezni, motnje vida in sluha, poklicna rehabilitacija), okolja in socialnega planiranja, pomoči družini (izobraževanje za družinsko življenje, obravnava družine, zakonsko in predzakonsko svetovanje), socialnega dela v šoli, storitev v lokalni skupnosti, socialnega dela v vojski, služb socialnega varstva, izobraževanja za socialno delo, raziskovanja v socialnem delu. (Enciklopedija socialnega dela v Milošević Arnold, Poštrak, 2003: 113)

- *Gospodarstvo*. Na to področje sem uvrstila vse razsodbe, ki so povezane z gospodarstvom. Gospodarstvo je v Slovarju slovenskega knjižnega jezika definirano kot »proizvajanje, razporejanje in uporaba materialnih dobrin.«

Gospodarstvo je sestavljeno iz realiziranega ekonomskega sistema neke države ali pokrajine, delovne sile, kapitala in zemeljskih virov ter gospodarskih subjektov, ki sodelujejo v družbeni proizvodnji, izmenjavi, distribuciji in porabi blaga in storitev na tem območju. (Wikipedia: Gospodarstvo)

Gospodarstvo je rezultat niza procesov, ki vključujejo kulturo, vrednote, izobraževanje, tehnološki razvoj, zgodovino, družbene organizacije, politično strukturo, zakonodajo, pa tudi geografijo in naravne vire. (Wikipedia: Economy)

- *Politika*. Na to področje sem uvrstila vse razsodbe, ki so povezane s politiko in njenim delovanjem. V Slovarju slovenskega knjižnega jezika (1997) je politika definirana kot:
 1. urejanje družbenih razmer, odločanje o njih s pomočjo države in njenih organov
 2. dejavnost političnih strank in njihov medsebojni odnos v boju za oblast
 3. urejanje in vzdrževanje odnosov ene države z drugimi državami
 4. urejanje razmer in odločanje o njih na določenem družbenem področju (gospodarska, kulturna, razvojna politika)

Pri vseh razsodbah sem označila, kateri členi naj bi bili kršeni po mnenju naročnika in kateri so dejansko bili kršeni po mnenju Novinarskega častnega razsodišča. Tako sem dobila rezultate, kateri členi so največkrat predmet pritožb in kateri členi so dejansko največkrat kršeni.

Nato sem primerjala število razsodb in kršitev na področjih politike in gospodarstva s področjem socialnega dela, saj me je zanimalo razmerje med številom pritožb in kršitev v vseh razsodbah.

Zanimalo me je tudi, kateri členi naj bi bili največkrat kršeni po mnenju pritožnika in kateri členi so največkrat kršeni po mnenju Novinarskega častnega razsodišča na področju socialnega dela.

Razsodbe, ki sem jih razvrstila na področje socialnega dela, sem analizirala še podrobneje. Zanimalo me je, pri kateri vrsti novinarskih prispevkov najpogosteje prihaja do pritožb in kršitev. Razsodbe sem nato razvrstila glede na to, v katero novinarsko zvrst se uvrščajo.

Stalne oblike novinarskega poročanje so razdeljene v dve skupini:

1. *Informativna ali poročevalska zvrst*. Tovrstna novinarska besedila so objektivna in obsegajo dejstva in podatke, funkcija teh besedil mora biti informacijska. V to zvrst besedila spadata:
 - novica, ki je krajša, v njej pa novinar seznani javnosti z aktualnim dogodkom,
 - poročilo, ki je obširnejše, v njem novinar poroča o dogodkih iz preteklosti.

2. *Interpretativna ali presojevalna zvrst.* Tovrstna novinarska besedila so subjektivna, saj so v njih tudi avtorjeva mnenja, funkcija teh besedila je interpretativna. V to zvrst besedila spadajo:

- reportaža - pripovedovalno besedilo o zanimivem aktualnem dogodku, kjer novinar ni več objektivni,
- intervju - dvogovorno besedilo, v katerem se novinar pogovarja z določeno osebo, je v obliki vprašanj in odgovorov,
- ocena - vrednotenjsko besedilo, v katerem novinar vrednoti umetniško ali strokovno delo, mnenje podaja na objektivno-subjektivni način in po navadi vpliva na sprejemnika,
- komentar - vrednotenjsko besedilo, ki je bolj subjektivno od ocene, in v katerem novinar vrednoti dogodek na podlagi različnih informacij o nekem pojavu, dogodku ali procesu.

(Wikipedia: Novinarstvo)

Zanimalo me je tudi, kateri členi so bili največkrat kršeni na področju socialnega dela. Za vsako razsodbo sem zato označila, kateri členi so bili kršeni po mnenju pritožnika in kateri so bili kršeni po mnenju Novinarskega častnega razsodišča.

V razsodbah, ki so se nanašale na socialno delo sem nato primerjala stališče oz. problem, kot ga vidi pritožnik in stališče oz. problem, kot ga vidi obtoženec, če ga je le-ta podal. Zanimalo me je, kakšno stališče ima pritožnik in kakšen odgovor na pritožbo je podal obtoženec, če jo je podal.

Nato sem primerjala glavne argumente, ki jih je imel pritožnik, in jih primerjala z argumenti, ki jih je v sodbi podalo sodišče, ter dodala še, kakšen način rešitve je podalo sodišče. Sodišče se je odločilo, ali je do kršitve kodeksa prišlo ali ne.

Nadalje sem analizirala, ali je prišlo v razsodbi do etične dileme.

Etika je znanost o morali, o njenem izvoru, bistvu in razvoju. Je tudi ena izmed oblik družbenih zavesti, ki določajo vedenje ljudi v družbi, njihov odnos do družbe in odnos človeka do človeka. Bistvo etike je razlikovanje dobrega in slabega. (Milošević Arnold in Postrak, 2003: 39)

Slovar slovenskega knjižnega jezika (1997) dilemo opiše kot položaj, ko se je treba odločiti med dvema danima možnostma.

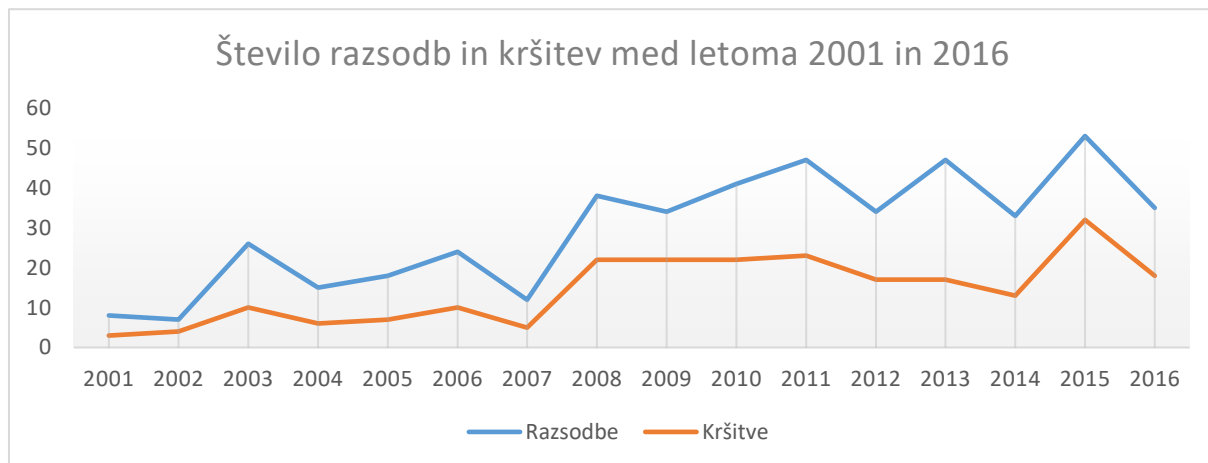
Do etične dileme pride v situaciji, kjer so si etične zahteve v konfliktu. Pri tem, kaj storiti v določeni etični dilemi pomaga kodeks etike, kjer je zapisano, kako moramo ravnati, da bo naše delo etično.

Razsodbe sem nato primerjala tudi z vidika Kodeksa etike socialnih delavk in delavcev Slovenije. Zanimalo me je, ali so bili v kakšnem primeru kršeni tudi členi Kodeksa etike socialnih delavk in delavcev Slovenije in zakaj je bil določen člen kršen.

5. Rezultati

5.1 Število vseh razsodb in kršitev

V obdobju od 25. 4. 2017 do 15. 5. 2017 sem prebrala vse razsodbe Novinarskega častnega razsodišča, ki so bile izdane med letoma 2001 in 2016. Analizirala sem 472 razsodb, kjer je v 231 primerih prišlo do kršitve Kodeksa novinarjev Slovenije.

Grafikon 2: Število razsodb in kršitev med letoma 2001 in 2016

Število razsodb in število kršitev se povečuje, največ razsodb (53) je bilo leta 2015, posledično pa tudi največ kršitev (32).

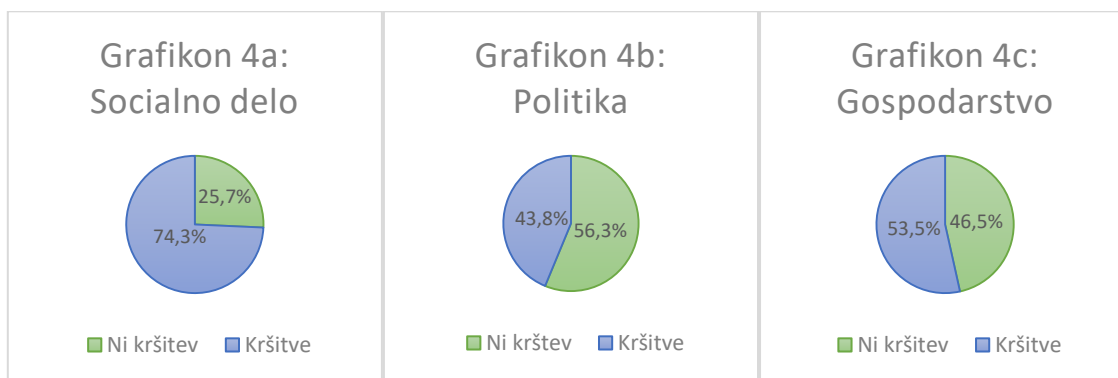
Največ razsodb je bilo podanih na področju politike, kar 129, tesno ji sledi področje gospodarstva, kjer je bilo 128 razsodb. Razsodb na področju socialnega dela je bilo 35.

Največ ugotovljenih kršitev je bilo na področju gospodarstva 69, sledi politika, kjer je bilo 56 kršitev. Na področju socialnega dela je bilo kršitev 26.

Grafikon 3: Število vseh razsodb med letoma 2001 in 2016 na področju socialnega dela, gospodarstva in politike

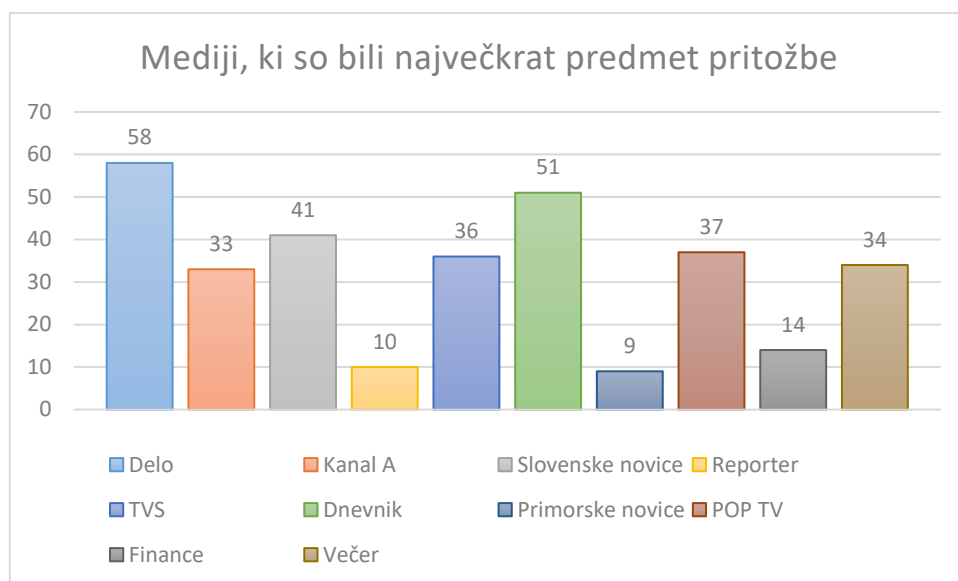
Kljub temu da je število kršitev na področju socialnega dela precej manjše od števila kršitev na področju politike in gospodarstva, je razmerje med številom podanih razsodb in številom kršitev največje prav na področju socialnega dela, kjer je Novinarsko častno razsodišče ugotovilo kršitev pri 74,3 % podanih razsodb. Sledi področje gospodarstva, kjer je NČR ugotovilo kršitev v 53,5 %, na področju politike pa je bila v 43,8% razsodb ugotovljena kršitev.

Grafikoni 4a, 4b in 4c: Razmerje med številom kršitev in številom razsodb, kjer kršitve ni bilo, na področjih socialnega dela, politike in gospodarstva

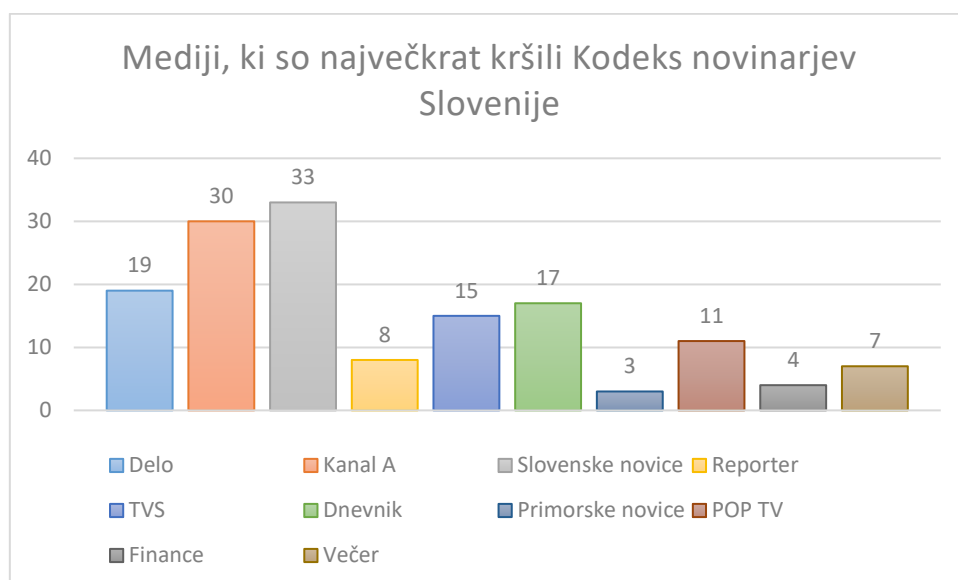
5.2 Mediji

Novinarsko častno razsodišče je med letoma 2001 in 2016 največkrat obravnavalo pritožbe proti časopisu Delo, pritožniki so podali pritožbo v 58. primerih. Sledi časopis Dnevnik, pritožniki so podali pritožbo v 51. primerih. Proti Slovenskim novicam so pritožniki vložili 41 pritožb., proti POP TV so vložili 37 pritožb, proti Televiziji Slovenija pa 36 pritožb. Sledi časopis Večer s 34 pritožbami in Kanal A s 33. pritožbami. Časopis Finance je NČR obravnavalo v 14. primerih, Reporter v 11. primerih in Primorske novice v 9 primerih.

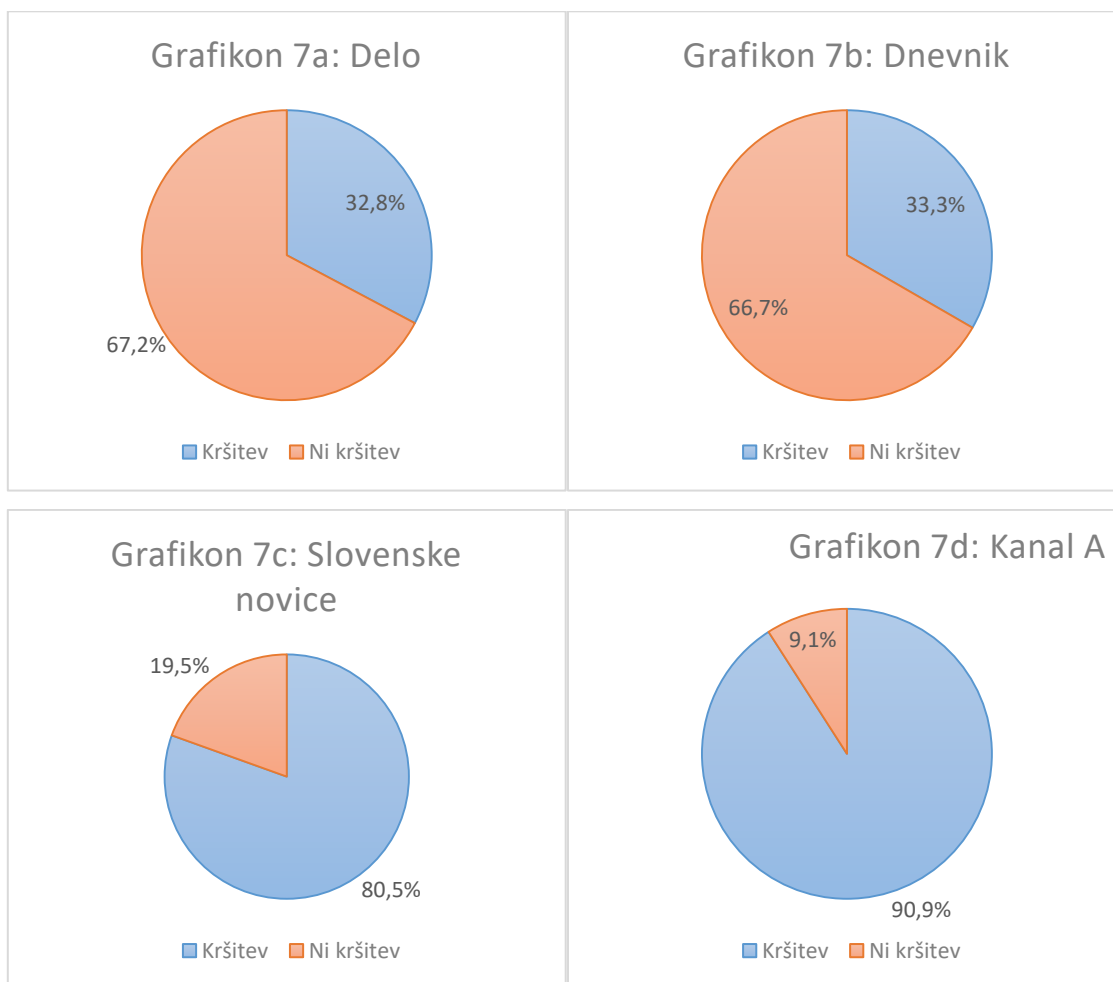
Grafikon 5: Mediji, ki so bili največkrat predmet pritožbe

Če pogledamo samo število kršitev, se slika nekoliko obrne. Novinarsko častno razsodišče je največ kršitev ugotovilo pri časopisu Slovenske novice, ki so po mnenju NČR Kodeks novinarjev Slovenije kršile v 33 primerih, sledi Kanal A, ki je po mnenju NČR kodeks kršil v 30 primerih, šele nato sledita Delo, ki je kršil kodeks v 19. primerih in Dnevnik, ki je kršil kodeks v 17 primerih. Televizija Slovenije je Kodeks kršila v 15. primerih, POP TV pa v 11. primerih. NČR je pri časopisu Reporter ugotovilo 8 kršitev, pri časopisu Večer pa 7 kršitev. Pri časopisu Finance je NČR ugotovilo 4 kršitve in pri Primorskih novicah 3 kršitve.

Grafikon 6: Mediji, ki so največkrat kršili Kodeks novinarjev Slovenije

Primerjava med številom prijavljenih kršitev in dejanskim številom kršitev pokaže, da je v primeru časopisa Delo bila kršitev ugotovljena v 32,8 % primerov, pri časopisu Dnevnik je do kršitve prišlo v 33,3 % primerov. Novinarsko častno razsodišče je pri pritožbah proti Slovenskim novicam ugotovilo kršitev v 80,5 % primerov, pri Kanalu A pa je do kršitve prišlo v 90,9 % primerov.

Grafikoni 7a, 7b, 7c in 7d: Razmerje med razsodbami, kjer so bile ugotovljene kršitve in razsodbami kjer ni bilo ugotovljenih kršitev za Dnevnik, Delo, Slovenske novice in Kanal A

5.3 Členi

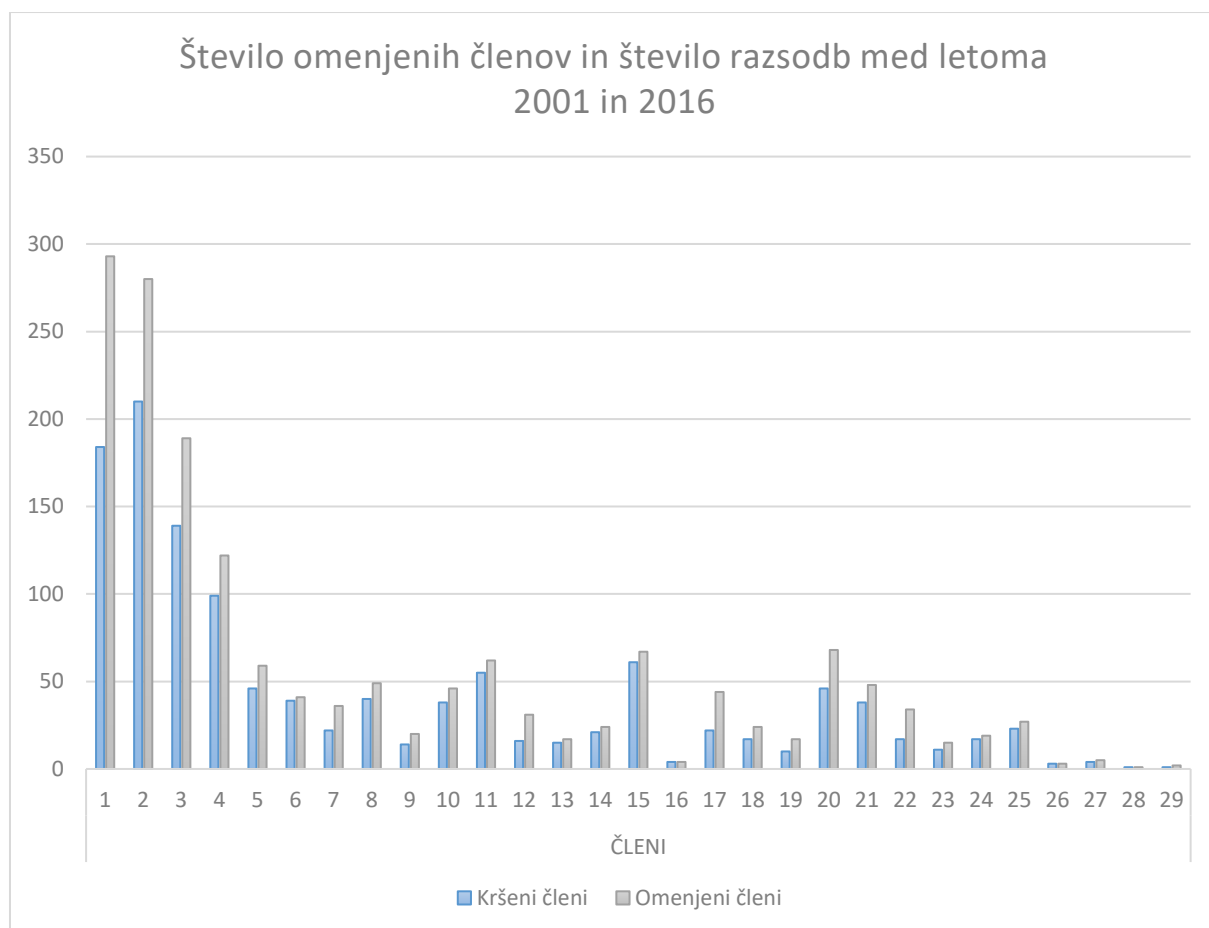
Pritožniki so se največkrat pritožili, da je bil kršen 1. člen Kodeksa novinarjev Slovenije, ki govori o tem, da mora novinar preverjati točnost zbranih informacij. Pritožniki so menili, da je bil člen kršen v 293 primerih. Novinarsko častno razsodišče je razsodilo, da je bil 1. člen kršen v 109 primerih.

Sledi mu 2. člen kodeksa, ki govori o tem, da se mora novinar izogibati nekorektnemu, osebno žaljivemu predstavljanju podatkov in dejstev. Po mnenju pritožnikov naj bi bil ta člen kršen v 280 primerih, po mnenju NČR pa je bil 2. člen kršen v 70 primerih.

Po mnenju pritožnikov je bi 3. člen kodeksa, ki pravi, da mora novinar pri objavljanju informacij, ki vsebujejo hude obtožbe, pridobiti odziv tistih, ki jih te informacije zadevajo kršen v 189 primerih. Po mnenju NČR je bi 3. člen kršen v 50 primerih.

	ČLENI																												
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29
Kršeni členi	184	210	139	99	46	39	22	40	14	38	55	16	15	21	61	4	22	17	10	46	38	17	11	17	23	3	4	1	1
Nekršeni členi	109	70	50	23	13	2	14	9	6	8	7	15	2	3	6	0	22	7	7	22	10	17	4	2	4	0	1	0	1
Omenjeni členi	293	280	189	122	59	41	36	49	20	46	62	31	17	24	67	4	44	24	17	68	48	34	15	19	27	3	5	1	2
Število razsodb	472	472	472	472	472	472	472	472	472	472	472	472	472	472	472	472	472	472	472	472	472	472	472	472	472	472	472	472	472

Tabela 2: Število razsodb in kršitev po posameznih členih od leta 2001 do leta 2016

Grafikon 8: Število omenjenih členov in število razsodb med letoma 2001 in 2016

5.4 Socialno delo

Na področju socialnega dela sem analizirala 35 razsodb Novinarskega častnega razsodišča med letom 2002 in 2016 (leta 2001 ni bilo nobene razsodbe, ki bi se nanašala na področje socialnega dela). Novinarsko častno razsodišče je v 26 primerih ugotovilo kršitev Kodeksa novinarjev Slovenije, v 9 primerih pa kršitve ni ugotovilo.

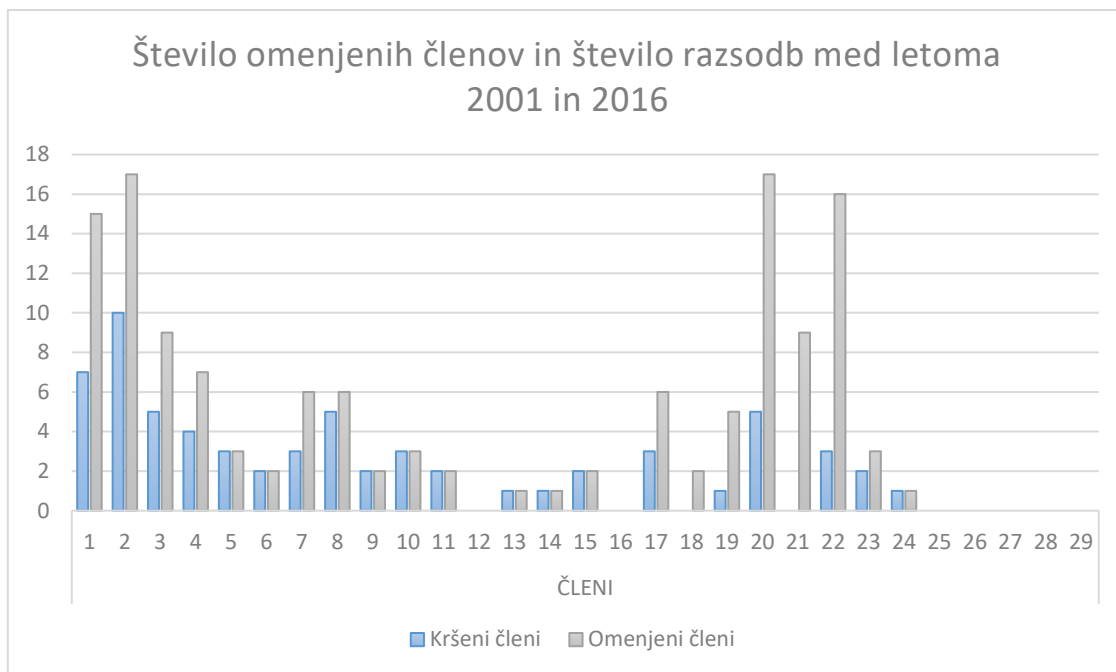
5.4.1 Členi

Pritožniki so se na Novinarsko častno razsodišče največkrat pritožili, da je bil kršen 2. člen Kodeksa novinarjev Slovenije, ki pravi, da se mora novinar se mora izogibati nekorektnemu, osebno žaljivemu predstavljanju podatkov in dejstev. 2. člen naj bi bil tako kršen 18- krat. Sledi mu 20. člen, ki pravi, da se mora novinar izogibati narodnostnim, rasnim, spolnim, starostnim, verskim, geografskim in drugim stereotipom ter podrobnostim, ki so povezane s spolnimi nagnjenji, invalidnostjo, fizičnim videzom, socialnim položajem ali drugimi osebnimi okoliščinami posameznikov in skupin. Ta člen naj bi bil kršen 17-krat. 22. člen, pravo da novinar ne sme razkriti identitete žrtev spolnih zlorab, družinskih tragedij in hudih kaznivih dejanj in ne sme objaviti materiala, ki bi prispeval k razkritju identitete, le-to pa lahko razkrije samo s soglasjem žrtve naj bi bil kršen 16-krat. Prav tolikokrat naj bi bil kršen 1. člen, ki pravi, da mora novinar preverjati točnost zbranih informacij in se izogibati napakam. Devetkrat naj bi bila kršena 3. člen, ki pravi da mora novinar pri objavljanju informacij, ki vsebujejo hude obtožbe, pridobiti odziv tistih, ki jih te informacije zadevajo, praviloma v istem prispevku, sicer pa takoj, ko je mogoče in 21. člen, ki pravi, da so spodbujanje k nasilju, širjenje sovraštva in nestrpnosti ter druge oblike sovražnega govora nedopustni, da jih novinar ne sme dopustiti, če pa to ni mogoče, se mora nanje nemudoma odzvati oziroma jih obsoditi.

Po mnenju Novinarskega častnega razsodišča so največkrat kršeni 22. člen, pri katerem je prišlo do kršitve v 13. primerih, 20. člen, pri katerem je do kršitve prišlo v 12. primerih, 21. člen, pri katerem je do kršitve prišlo v vseh 9. primerih. Temu sledita 1. člen, ki je bil kršen 8 krat in 2. člen, ki je bil kršen 7 krat.

	ČLENI																												
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29
Kršeni členi	7	10	5	4	3	2	3	5	2	3	2	0	1	1	2	0	3	0	1	5	0	3	2	1	0	0	0	0	0
Nekršeni členi	8	7	4	3	0	0	3	1	0	0	0	0	0	0	0	0	3	2	4	12	9	13	1	0	0	0	0	0	0
Omenjeni členi	15	17	9	7	3	2	6	6	2	3	2	0	1	1	2	0	6	2	5	17	9	16	3	1	0	0	0	0	0
Število razsodb SD	35	35	35	35	35	35	35	35	35	35	35	35	35	35	35	35	35	35	35	35	35	35	35	35	35	35	35	35	35

Tabela 3: Število razsodb in kršitev po posameznih členih na področju socialnega dela od leta 2001 do leta 2016

Grafikon 9: Število omenjenih členov in število razsodb na področju socialnega dela med letoma 2001 in 2016

Razvidno je, da je bilo največ kršitev tistih členov, ki govorijo o splošnih etičnih normah. Namen teh členov je, da se zaščiti samo žrtev. Štirikrat je bil kršen tudi 19. člen, ki novinarja zavezuje, da more posebno obzirnost pokazati pri zbiranju informacij, poročanju in objavi fotografij ter prenašanju izjav o otrocih in mladoletnih.

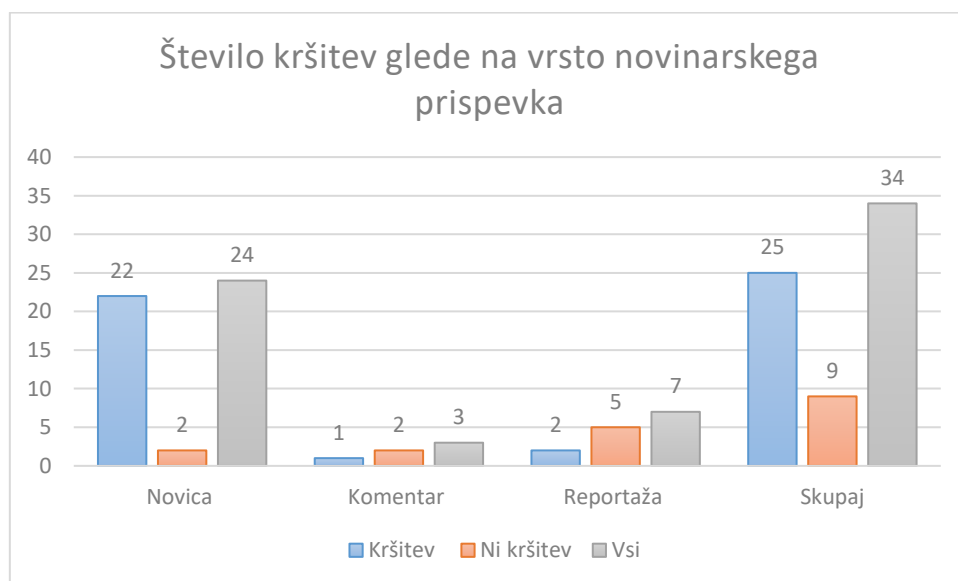
5.4.2 Vrste novinarskega besedila

V razsodbah, ki so se nanašale na področje socialnega dela, so se pojavljale tri vrste novinarskega besedila: novica, komentar in reportaža.

V 25. razsodbah se je pritožba nanašala na novico, Novinarsko častno razsodišče pa je ugotovilo, da je pri 23. prišlo do kršitve kodeksa. V 3 razsodbah se je pritožba nanašala na komentar, kršitev pa je bila ugotovljena enkrat. V 6 razsodbah se je pritožba nanašala na komentar, NČR pa je kršitev ugotovilo pri dveh prispevkih.

Vrsta novinarskega prispevka	Kršitev	Ni kršitve	Skupaj
Novica	23	3	26
Komentar	1	2	3
Reportaža	2	4	6
Skupaj	26	9	35

Tabela 4: Število kršitev glede na vrsto novinarskega prispevka

Grafikon 10: Število kršitev glede na vrsto novinarskega prispevka

Iz rezultatov vidimo, da se kršitve največkrat pojavijo pri novicah. Novica je besedilo, ki mora biti objektivna in ne sme vsebovati mnenj novinarja, hkrati pa je tudi najpogostejša novinarska vrsta. Pri komentarju je do kršitve prišlo samo enkrat, v ostalih primerih sodišče razsodilo, da je avtor samo izražal svoje mnenje.

5.4.3 Stališče pritožnika

Stališča pritožnika lahko grobo razdelimo v dve kategoriji

- Nepravilne informacije
- Poseg v zasebnost

Nepravilne informacije

Stališča pritožnika, ki se največkrat pojavljajo v razsodbah so:

- v prispevku napisane neresnične trditve,
- neetično, žaljivo in neresnično poročanje,
- pri hudih obtožbah novinar ni pridobil odziva tistega, na katerega se obtožbe nanašajo. (Primer: pritožnikovo stališče glede hudih obtožb na račun dela centra za socialno delo, da novinar ni preveril informacij na CSD in ni pridobil njegovega odziva).

- objavljene informacije, niso bile preverjene
- zamolčane so informacije, ki so ključne za razumevanje teme
- senzacionalistično poročanje
- objavljanje govoric, ne da bi novinar na to opozoril

Poseg v zasebnosti

Stališča pritožnika, ki so se največkrat pojavljala v razsodbah, so:

- poseganje v intimo otroka,
- razkritje tolikšne količine podatkov, da je otrok prepoznan v svojem okolju, (npr. objava kraja bivanja, družinska razmerja, starost družinskih članov) v nekaterih primerih objava imena, priimka in celo fotografije otroka.
- novinar ni pokazal nobene obzirnosti pri objavi občutljivih informacij
- poseg v otrokovo zasebnost je nedopusten
- z objavo so novinarji škodovali otroku

5.4.4 Stališče obtoženca

Stališče obtoženca lahko prav tako razdelimo v dve kategoriji.

- na obtožbo ni odgovoril,
- obtožbo zavrača.

V 13. primerih obtoženec ni izkoristil pravice, da lahko pojasni svoje stališče in okoliščine nastajanja članka.

V ostalih primerih so obtoženi novinarji obtožbo zavrnil in v odgovoru zapisali, da niso kršili Kodeksa novinarjev Slovenije. Njihova stališča so bila:

- da so stališče argumentirali in pojasnili ozadja,
- da niso ravnali proti volji žrtev ali njihovih staršev,
- starši ali skrbniki so se strinjali z objavo,
- da niso izdali toliko informacij, da bi bil otrok prepoznan,
- Poseg v zasebnost je upravičen, ker gre za javni interes.

5.4.5 Glavni argumenti pritožnika

Glavne argumente pritožnika lahko razdelimo v 2 kategoriji.

- novinarsko delo
- splošne etične norme

Novinarsko delo

Glavi argumenti pritožnika, ki so se nanašali na novinarsko delo Kodeksa novinarjev Slovenije, so:

- podajanje neresničnih trditev in nepreverjene informacije,
- žaljivo in neresnično pisanje,
- neetično poročanje,
- senzacionalistično poročanje,
- zamolčane informacije, ki so ključne za razumevanje prispevka in izjave vzete iz konteksta,
- ponarejanje vsebine,
- poročanje, ki ni v javnem interesu,
- enostransko poročanje,
- objavljanje govoric, ne da bilo na to opozorjeno.

Splošne etične norme

Glavni argumenti pritožnika, ki so se nanašali na splošne etične norme Kodeksa novinarjev Slovenije, so:

- poseganje v otrokovo intimo,
- razkriti podatki o otroku,
- objava lahko povzroči nepopravljivo psihično škodo otroku,
- možnost prepoznave otroka v lastnem okolju,
- razkrita identiteta žrtve,
- neobzirno poročanje kmalu po tragičnem dogodku,

5.4.6 Glavni argumenti Novinarskega častnega razsodišča

Na podlagi rezultatov analize sodb s področja socialnega dela lahko glavne argumente, ki jih je imelo Novinarsko častno razsodišče razdelimo v tri kategorije:

- glede na vrsto novinarskega besedila,
- glede na novinarsko delo,
- glede na splošne etične norme.

Zvrst novinarskega besedila

Glavni argument Novinarskega častnega razsodišča, ki se nanaša na vrsto novinarskega besedila je, da pri komentarju novinar izraža svoje poglede in stališča.

Novinarsko delo

Glavni argumenti NČR, ki se nanašajo na novinarsko delo so:

- Novinar je oz. ni preveril informacij
- Novinar je podal. neresnične informacije.
- Novinar je spremenil izjave žrtve
- Ni bilo javnega interesa
- Pisanje je bilo senzacionalistično
- Novinar je oz. ni bilj žaljiv
- Novinar je zamolčal informacije, ki so pomembne za razumevanje prispevka

Splošne etične norme

Glavni argumenti Novinarskega častnega razsodišča, ki se nanašajo na splošne etične norme so:

- novinar mora varovati človeško osebnost in njegovo intimo pred neupravičenim senzacionalističnim razkrivanjem v javnost,
- novinar ne sme družinske tragedije izrabiti za senzacionalistično, neetično in škodljivo razgaljanje zasebnosti otrok,
- z navajanjem podrobnosti lahko sosede, prijatelji in znanci ugotovijo identiteto žrtve, ki je mladoletna oseba,

- z objavo imena in priimka očeta, lahko pride do prepoznavnosti žene in otrok, tudi če ni objavljenih njihovih imen,
- dovoljenje očeta za objavo teh informacij, novinarjev ne odveže odgovornosti, da presodijo, ali ne bo razkritje teh podatkov škodilo otrokom,
- poseg v otrokovo zasebnost ni v javnem interesu,
- NČR pritrjuje, da konkretizacija in personalizacija načeloma vzpodbuja javno razpravo in poveča učinkovitost opozorila o stanju v družbi ali pristojnih institucijah, ki privede zavrženih dejanj. Vendar pa je bila z identifikacijo storilca lahko razkrita tudi identiteta žrtve. Po mnenju NČR javni interes za razkritje identitete osumljenca ni presegel pravice žrtve do zasebnosti oziroma je bila po mnenju NČR žrtvi povzročena večja škoda z identifikacijo, kot pa je bilo od javne objave imena eventualne koristi,
- mnenje NČR-ja je, da skrbniki niso nujno vselej tudi najboljši zastopniki otrokovih pravic.
- snemanje na pogrebu ne kaže obzirnosti do otroka, ki ga je zadela velika tragedija. Novinarja pa morajo pokazati posebno obzirnost ko zbirajo in poročajo o informacijah, v katerih so omenjeni otroci in mladoletni.

Novinarsko častno razsodišče je na podlagi argumentov, ki so jih podali, odločilo, ali je prišlo do kršitve Kodeksa novinarjev Slovenije ali ne.

5.4.7 Etične dileme

V razsodbah na področju socialnega dela sem opazila naslednje etične dileme:

- *Ali razkritje osebnih podatkov o otroku temu otroku bolj koristi kot škodi ali obratno?*
To je dilema, pri kateri je potrebna posebna pozornost, saj lahko objava podatkov o otroku pripelje do tega, da je otrok stigmatiziran in tako v še večji stiski. Novinar se mora vprašati, kje more postaviti mejo, da s tem otroku ne povzroči škode.
- *Ali lahko novinar objavi podatke o otroku, če to dovolijo starši ali skrbniki?*
Novinarja dovoljenje staršev ne odvezuje premisleka o tem, ali bo z razkritjem informacij škodil otroku ali ne.
- *Ali je poročanje v javnem interesu ali ne?*
Javni interes (tudi imenovan javna korist) lahko opredelimo kot splošen interes organizirane širše skupnosti oziroma dobrobit širše javnosti, ki je nad interesom oziroma koristjo posameznika. (Wikiknjige: Javni interes v upravnem postopku)

Novinar se mora vprašati, ali ima od prispevka javnost korist, ali gre zgolj za senzacionalistično poročanje in zviševanje branosti.

5.4.8 Kodeks etike socialnih delavk in delavcev Slovenije

Tako novinarji kot socialne delavke imamo svoj kodeks etike, ki opozarja na minimalne in splošno sprejete kriterije, ki jih je potrebno upoštevati v situacijah, ki zahtevajo etično presojo. Členi Kodeksa etike socialnih delavk in delavcev Slovenije, ki bi morali biti upoštevani v razsodbah na področju socialnega dela, so:

- 4. člen: Delo socialne delavke/delavca mora biti vselej v pomoč in korist uporabnikom, s katerimi dela. Tega ne sme ogroziti noben drug(ačen) interes ali namen.

Socialna delavka mora vedno delati v korist uporabnikom, ne v korist medijev ali v interesu javnosti.

- 6. člen: Delo socialne delavke/delavca mora biti antidiskriminatorno usmerjeno, kar pomeni, da pri svojem delu uporabnikov ne sme izključevati, omejevati ali zapostavljati na podlagi rase, barve kože, spola, narodnostnega ali etničnega porekla, gmotnega in družbenega položaja, življenjskega stila, seksualne, verske ali idejne usmerjenosti, morebitne socialne označenosti ali zmanjšanih duševnih oziroma telesnih sposobnosti. To pa je potrebno upoštevati tudi pri delu novinarjev, saj 20. člen Kodeksa novinarjev Slovenije. Pravi, da se mora novinar izogibati narodnostnim, rasnim, spolnim, starostnim, verskim, geografskim in drugim stereotipom ter podrobnostim, ki so povezane s spolnimi nagnjenji, invalidnostjo, fizičnim videzom, socialnim položajem ali drugimi osebnimi okoliščinami posameznikov in skupin.

Primer tega je razsodba primera Romana Kuharja proti Barbari Kastelec, ko avtorica ni navedla vseh podatkov, naj bi potvarjala podatke iz raziskav in z napačnim navajanjem držav, v katerih so možne homoseksualne poroke, reproducirala stereotipne predstave o gejevski in lezbični skupnosti. S tem je implicitno spodbujala k diskriminaciji na osnovi spolne usmerjenosti. Novinarki so, tako zbrani in predstavljeni podatki služili le za potrditev teze, naj istospolne družine ne bodo pravno priznane in regulirane.

- 7. člen: Zaradi spoštovanja osnovnih človekovih pravic in zaradi posebnosti strokovnega pristopa (npr. zaupnost) socialna delavka/delavec izrecno varuje v svojih

postopkih zlasti posameznikovo osebnost, osebno dostojanstvo, zasebnost in nedotakljivost stanovanja uporabnika, s katerim dela.

- 13. člen: Socialna delavka/delavec mora spoštovati zasebnost vsakega (tudi bivšega) uporabnika in zagotoviti ter varovati tajnost vseh informacij o njem, ki jih pridobi pri svojem strokovnem delu. To velja tudi v primeru, ko preneha opravljati svoj poklic. Socialna delavka mora varovati zaupnost uporabnika in njegovo dostojanstvo, zato so lahko odgovori novinarjem precej splošni, javnost pa zaradi tega domneva, da se skrivamo za varovanjem osebnih podatkov.

Primer tega je odgovor Centra za socialno delo Celje v razsodbi proti novinarju Slovenskih novic Mihaelu Korsiki, kjer so mu v pisnem odgovorili na vprašanja. Odgovori so bili splošni in neoprijemljivi, novinar in NČR pa sta se strinjala da odgovor ni bil zadovoljiv. Podoben je bil tudi odgovor v primeru CSD Celje proti Simoni Šolinič, kjer je novinarka nanje naslovila konkretna in korektna vprašanja. Njihovi odgovori so bili splošni, pojasnjevali so le postopke in doktrine pri obravnavi primerov, kar je zaradi varstva osebnih podatkov obravnavane družine, mladostnosti deklice in občutljivosti primera sicer razumljivo, a po mnenju NČR bi CSD Celje novinarki lahko odgovoril in pojasnil primer ter svoje ravnanje na način, da ne bi bilo mogoče prepoznati identitete obravnavane družine.

- 15. člen: Informacije o uporabniku sme socialna delavka/delavec posredovati drugim zainteresiranim le, če ve, za kakšen namen bodo uporabljene in če je hkrati izpolnjen eden od naslednjih dveh pogojev:

a) če so informacije o uporabniku v neosebni obliki (tj. da onemogočajo razkritje njegove osebne identitete) in če jih drugi zainteresirani koristijo v strokovne, raziskovalne, statistične, supervizijske ali edukacijske namene;

b) če socialna delavka/delavec v zvezi s posredovanjem informacij drugim osebam ali ustanovam dobi osebno dovoljenje od uporabnika, da lahko to stori, in če ga hkrati seznani z možnimi posledicami.

Socialna delavka tako lahko posreduje informacije novinarjem samo, če se uporabnik s tem strinja, hkrati pa ga mora opozoriti na možne posledice.

6. Razprava

Glavne ugotovitve moje raziskave so bile:

- Število razsodb na Novinarskem častnem razsodišču raste. Leta 2001 je bilo na NČR 8 razsodb, leta 2002 7 razsodb, od takrat pa je število (z izjemo leta 2007) vztrajno rastlo, tako da je bilo v letu 2015 kar 53 razsodb, v letu 2016 pa je bilo skupno število razsodb spet nižje (35). V vseh razsodb med letoma 2001 in 2016 je bilo 472, med njih pa sem prištela tudi zavržene primere.
- V primerjavi s politiko in gospodarstvom je na področju socialnega dela razsodb precej manj, kar lahko povežemo tudi s tem, da je prispevkov, ki se nanašajo na socialno delo, precej manj. (Mlakar, 2011: 54)
- Največ kršitev Kodeksa novinarjev Slovenije v smislu absolutnega števila sodb je sodišče ugotovilo na področju gospodarstva, sledi politika, nato socialno delo.
- Najvišje razmerje med številom razsodb in številom kršitev je na področju socialnega dela, kjer je NČR ugotovilo kršitev Kodeksa novinarjev Slovenije v skoraj treh četrtinah primerov, sledi gospodarstvo, kjer je sodišče ugotovilo kršitev pri dobri polovici primerov, in šele na to sledi politika, kjer je NČR ugotovilo kršitev v manj kot polovici primerov.
- Pritožniki so največ pritožb vložili proti časopisom Delo, Dnevnik in Slovenske novice. Novinarsko častno razsodišče je največ kršitev ugotovilo pri časopisu Slovenske novice in pri Kanalu A. V primerjavi med podanimi pritožbami in ugotovljenim številom kršitev rezultati kažejo, da je prav pri teh dveh medijih največ kršitev, v primeru Kanala A je NČR ugotovilo kršitev v več kot 90% primerov.
Oddaja Svet na Kanalu A in Slovenske novice sta med bolj senzacionalističnimi mediji, na kar kažejo tudi stališča pritožnikov in NČR.
- Pritožniki so menili, da so bili najpogosteje kršeni členi, ki so se nanašali na točnost zbranih informacij, na korektnost pisanja in na to, da novinar pri objavljanju hudih obtožb ni pridobil odziva tistih, ki jih te informacije zadevajo. Pri teh členih je Novinarsko častno razsodišče ugotovilo tudi največ kršitev.
- V razsodbah, ki so se nanašale na področje socialnega dela, je NČR največkrat obravnaval člene, ki se nanašajo na točnost zbranih podatkov in, na to, da se mora novinar izogibati osebno žaljivemu predstavljanju podatkov in dejstev. Sledijo členi, ki se nanašajo na to, da se mora novinar izogibati verskim, spolnim, rasnim in ostalim stereotipom in podrobnostim, ki so povezane s spolnimi nagnjenji, invalidnostjo,

socialnim položajem. Veliko pritožb se je nanašalo tudi na to, da je bila razkrita identiteta oz. je bilo podanih dovolj podatkov, da se lahko osebo prepozna v primeru spolnih zlorab, družinskih tragedij in hudih kaznivih dejanj.

- Novinarsko častno razsodišče je največ kršitev pri razsodbah, ki se nanašajo na področje socialnega dela, ugotovilo pri 22. členu, ki se nanaša na razkrito identiteto žrtev spolnih zlorab, družinskih tragedij in hudih kaznivih dejanj, ter 20. členu, ki govori o tem, da se mora novinar izogibati narodnostnim, rasnim, spolnim, starostnim, verskim, geografskim in drugim stereotipom ter podrobnostim, ki so povezane s spolnimi nagnjenji, invalidnostjo, fizičnim videzom, socialnim položajem ali drugimi osebnimi okoliščinami posameznikov in skupin.
- Štirikrat je bil kršen tudi 19. člen, ki novinarja zavezuje, da more posebno obzirnost pokazati pri zbiranju informacij, poročanju in objavi fotografij ter prenašanju izjav o otrocih in mladoletnih.
- Vrsta novinarskega prispevka, pri katerem je bila največkrat ugotovljena kršitev, je novica. Pritožniki so prav tako največ pritožb vložili prav proti novicam, tem sledita reportaža in komentar.
- Stališča pritožnika lahko na področju razsodb, ki se nanašajo na socialno delo razdelimo na dve kategoriji (nepravilne informacije in poseg v zasebnost). Pritožnikova stališča so tako bila: v prispevkih niso napisane resnične trditve, pisanje je neetično, žaljivo in neresnično, novinar ni pridobil odziva tistega na katerega se hude obtožbe nanašajo, objavljene informacije niso bile preverjene, zamolčane so informacije, ki so ključne za razumevanje teme, gre za senzacionalistično poročanje in objavljanje govoric, ne da bi novinar na to opozoril. Poseganje v intimo otroka in za razkritje dovolj podatkov, celo imena in priimka otroka, da je otrok v svojem okolju prepoznan, novinar ni pokazal nobene obzirnosti pri objavi občutljivih informacij, z objavo so škodovali otroku.
- Obtoženec se s pritožbo ni strinjal ali pa nanjo ni odgovoril. Njihova stališča so bila: da so stališče argumentirali, da niso ravnali proti volji staršev ali žrtev, da so se starši ali skrbniki strinjali z objavo, da niso izdali dovolj informacij, da bi bil otrok prepoznan, ter, da je bil poseg v zasebnost upravičen, saj je šlo za javni interes.
- Glavni argumenti pritožnika na novinarsko delo so: podajanje neresničnih trditev, žaljivo in neresnično poročanje, senzacionalistično poročanje, ponarejanje vsebine, poročanje, ki ni v interesu javnosti, zamolčane informacije in izjave iztrgane iz konteksta, ter objavljanje govoric, ne da bi na to prej opozoril.

- Glavni argumenti pritožnika na kršitev splošnih etičnih norm so: šlo je za poseg v otrokovo intimo, razkriti so bili podatki o otroku, objava lahko povzroči otroku nepopravljivo škodo, lahko je prepoznan v lastnem okolju, razkrita je bila identiteta žrtve ter neobzirno poročanje kmalu po tragičnem dogodku.
- Glavni argument NČR glede na vrsto novinarskega besedila je bil, da pri komentarju, da kršitve ni, saj novinar izraža zgolj svoje poglede in stališča.
- Glavni argumenti NČR, ki se nanašajo na novinarsko delo, so: novinar je oz. ni preveril informacij (odvisno od tega ali je prišlo do kršitve ali ne), novinar je podal neresnične informacije, novinar je spremenil izjave žrtve, ni bilo javnega interesa, pisanje je bilo senzacionalistično, novinar je bil žaljiv, novinar je zamolčal informacije, ki so pomembne za razumevanje prispevka.
- Glavni argumenti NČR, ki se nanašajo na spoštovanje splošnih etičnih norm, so: novinar mora varovati človeško osebnost in njegovo intimo pred neupravičenim senzacionalističnim razkrivanjem v javnosti, z navajanjem podrobnosti lahko sosedje, prijatelji in znanci ugotovijo identiteto žrtve, dovoljenje staršev za objavo informacij o otroku novinarja ne odveže odgovornosti, da presodi, ali razkritje teh podatkov ne bo škodovalo otroku, skrbniki niso nujno vedno tudi najboljši zastopniki otrokovih pravic in novinarji morajo pokazati posebno obzirnost, ko zbirajo informacije in poročajo o otrocih in mladoletnih.
- Etične dileme v razsodbah na področju socialnega dela so bile: ali razkritje osebnih podatkov o otroku temu otroku bolj koristi kot škodi ali obratno, ali lahko novinar objavi podatke o otroku, če mu to dovolijo starši ali skrbniki, ter ali je poročanje v javnem interesu ali ne.

Novinarji morajo tem etičnim dilemam nameniti še posebno pozornost in tehtno premisliti o tem, kakšne posledice lahko ena sama objava naredi otroku. Tudi če se starši ali skrbniki strinjajo z objavo, to še ne pomeni, da je to v korist otroku, in novinarja ne odvezuje premisleka o tem, ali bo objava otroku bolj škodila ali koristila. Starši ali skrbniki niso vedno tisti, ki vedo, kaj je za otroka bolje, o tem mora brez izjeme vedno premisliti tudi novinar.

- Pri razsodbah na področju socialnega dela, bi se moralo upoštevati, da imamo tudi socialne delavke kodeks etike v katerem je zapisano, da socialna delavka vedno dela v korist uporabnika, da deluje antidiskriminatorno in da mora spoštovati zaupnost svojega

uporabnika. Socialna delavka tako ne deluje v korist javnosti, temveč moraj zgolj in vedno delovati v korist uporabnika.

Kodeks etike socialnim delavkam in delavcem pomaga ko se soočamo z etičnimi dilemami pri svojem delu. Ne smemo pa členov kodeksa izrabiti kot ščit pred komuniciranjem z mediji. Potreben je premislek, ali je komunikacija z mediji v korist našemu uporabniku, hkrati pa izjave podati tako, da je uporabnikova zasebnost zaščitena in uporabnik neprepoznan. V nobenem primeru ne smemo izdati zaupnosti, ki jo imamo z uporabnikom. Kodeks etike obstaja z namenom, da se držimo minimalnih kriterijev pri situacijah, ki zahtevajo etično presojo. Namen kodeksa ni, da bi bil ščit socialnih delavk in delavcev pred novinarji.

7. Sklepi

Področje socialnega dela je na Novinarskem častnem razsodišču v primerjavi s področjem socialnega dela manj zastopano, razlog pa je v tem, da je na področju socialnega dela tudi manj novinarskih prispevkov (kar je v svoji diplomski nalogi ugotovila že Nina Mlakar, 2011). Mediji tako objavljajo več prispevkov o drugih področjih, predvsem o gospodarstvu in politiki. Pritožniki največkrat menijo, da novinar ni objavil točnih informacij, ter da je pisal nekorektno in etično žaljivo.

Novinarsko častno razsodišče je v primerjavi s podanimi razsodbami na področju socialnega dela ugotovilo precej več kršitev, kar pomeni, da na področju socialnega dela prihaja večkrat do kršitev, kot na drugih področjih. Novinarji morajo namreč pri zbiranju informacij in pri sami objavi prispevkov bolj pozorni, da z objavo ne škodujejo žrtvam, ki so že tako ali tako v veliki čustveni stiski, z razgaljanjem v javnosti pa je ta stiska samo še večja in pogosto ne odtehta pričakovane koristi. Prav tako morajo premisliti, ali je objava v korist žrtve (ali otroka) ali je v korist koga drugega. Novinarji morajo posebno skrb nameniti tudi temu, da otrok v svojem lokalnem okolju ni prepoznan.

Pogost argument pri podanih pritožbah na področju socialnega dela je bil, da se je z objavo škodovalo otroku, da je bil ta prepoznan, predvsem pa, da je bil prispevek napisan senzacionalistično in z namenom pritegniti pozornost, prav tako pa ti prispevki niso bili napisanih v interesu javnosti oz. je bil njihov namen zgolj zadostiti morbidni radovednosti voajerskih vzgibov. (Poler Kocjančič, 2006)

Senzacionalistični prispevki in prispevki, ki so jim pritožniki očitali neobzirnost in možnost, da je otrok prepoznan v lastnem okolju, so najpogostejše bili objavljeni v Slovenskih novicah in v oddaji Svet na Kanalu A.

Slovenske novice so časopis, ki ima v Sloveniji največjo naklado (Siol.net, 2016). Po podatkih Mediane jih redno bere 18,7 % Slovencev, kar pomeni, da časopis, ki mu pritožniki največkrat očitajo senzacionalističnost in razkrivanje podatkov o otrocih in mladoletnih, bere največ Slovencev.

8. Predlogi

- Informacij v našem času je veliko, kljub temu pa smo kot socialni delavci odvisni od tega, koliko nam naši uporabniki zaupajo in kaj si o nas mislijo. Zato moramo skrbeti predvsem zato, da imamo z njimi pristen odnos, v katerem bodo vedeli, da delamo v korist njim, kot nas zavezuje 4. člen Kodeksa socialnih delavk in delavcev Slovenije.
- Prispevki v medijih imajo na občinstvo (tako bralce časopisov in revij, kot gledalce pred televizijskimi ekrani) velik vpliv. Občinstvo izbira in interpretira besedila z namenom zadovoljitve svojih želja, ter v skladu s svojo subjektivno interpretacijo okoliščin (Oreški, 2008), hkrati pa imajo unikatno zmogljivost širjenja informacij in pomaga pri vplivanju na že ustaljene poglede na svet (Lull, 1995). Tega se moramo socialne delavke zavedati, saj mediji vplivajo tudi na mnenje ljudi o socialnem delu.
- Tudi novinarji imajo svoj kodeks etike in častno razsodišče. Naloga častnega razsodišča je, da obravnava pritožbe, ki se nanašajo na kršitev kodeksa. Naša naloga pa je, da dosledno prijavljamo kršitve kodeksa, še posebno takrat, ko gre za senzacionalistično poročanje in za poseganje v zasebnost, ki povzroča škodo našim uporabnikom.
- Področje socialnega dela ima daleč najvišje razmerje med številom razsodb in ugotovljenih kršitev. To pomeni, da novinarji pri prispevkih na tem področju večkrat kršijo kodeks etike, ali pa socialne delavke premalokrat opazimo kršitve in premalokrat nanje odreagiramo. Če mislimo, da je novinar kršil svoj kodeks etike moramo na to odreagirati.
- Mediji so se obrnili na centre za socialno delo in nanje naslovili konkretna vprašanja glede primerov, zaradi varovanja osebnih podatkov pa so dobili zgolj splošne odgovore. Naša naloga je, da varujemo osebne podatke uporabnikov, hkrati pa ne smemo uporabiti zakona o varovanju osebnih podatkov kot ščit, da medijem o tem ne povemo nič, ker bodo to izkoristili. S tem, da ne podamo konkretnih odgovorov, škodimo svojemu ugledu. Odgovore podamo, če se da, kar pa je odvisno od primera do primera.
- Če privolimo v sodelovanje z mediji, moramo premisliti, za kakšen medij gre, ali gre za Slovenske novice, nad katerimi so se pritožniki pritožili tudi zaradi tega, ker je novinar iz konteksta iztrgal vse izjave socialnih delavk in spremenil izjavo uporabnice, in to zgolj zato, da bi bilo pisanje bolj senzacionalistično, ali gre za resnejši časopis, ki bo spoštoval občutljivost in specifičnosti teme, o kateri se bo pisalo.

9. Literatura

- Čeferin R., (2013), Poseganje senzacionalističnih medijev v osebnostne pravice pravnih subjektov, sodna praksa Evropskega sodišča za človekove pravice, Ljubljana: Teorija in praksa, letnik 50, številka 3/4, str. 567 - 583
- Dragoš S., (1996), Profesionalne etike pri delu z ljudmi, Ljubljana: Socialno delo, letnik 35, številka 1
- Dragoš S., (1996), Socialna etika med prepričanjem in odgovornostjo, Ljubljana: Socialno delo, letnik 35, številka 3
- Flaker V., (2013), K taksonomiji (storitev) socialnega dela in socialnega varstva 2, Fakulteta za socialno delo: delovni dokument
- Hrvatini B. S., Kučić J. L., Petkovič B., (2004), Medijsko lastništvo, Vpliv lastništva na neodvisnost in pluralizem medijev v Sloveniji in drugih post-socialističnih evropskih državah, Ljubljana: Mirovni inštitut (Zbirka Mediawatch)
- <http://www.pisrs.si/Pis.web/pregledPredpisa?id=ZAKO4780>
- Hunt T., Grunig E. J., (1995), Tehnike odnosov z javnostmi, Ljubljana: DZS
- Jefkins F., (2000), Public Relations for Your Business, Gloucestershire: Management Books 2000 Ltd
- Košir M., (2003), Surovi čas medijev, Ljubljana: Fakulteta za družbene vede
- Kukovec Pribac G., (2008), Socialno delo in TV medij (Diplomsko delo), Ljubljana: Fakulteta za socialno delo
- Leskošek V., (2013), Socialna država med oblastjo in uporom, Časopis za kritiko znanosti, letnik 41, številka 254., str: 189 - 197
- Lull J., (1995), Media, Communication, Culture, A Global Approach, Cambridge: Polity Press
- Mediana TGI Slovenia (2016)
- Mesec B., (2006). Očarani z močjo, Socialno delo, letnik 45, številka 3/5, str. 235-247
- Mesec B., (2007), Metodologija v socialnem delu II., študijsko gradivo, Ljubljana: Fakulteta za socialno delo

- Milošević Arnold V., Poštrak M., (2003), Uvod v socialno delo, Ljubljana: Študentska založba
- Mlakar N. (2011), Socialno delo v tiskanih medijih (diplomska naloga), Ljubljana: Fakulteta za socialno delo
- Oreški S., (2008), Družbeno pojmovanje duševnega zdravja: primer dveh slovenskih medijev, doktorska disertacija, Ljubljana: Fakulteta za družbene vede
- Petkovič B., (2014), Media integrity matters , Reclaiming public service values in media and journalism, Ljubljana: Peace Institute
- Petrović Jesenovec B., (ur.), (2016), 6. kongres socialnega dela, Moravske toplice, 12. - 14. oktober 2016, Konstruktivno socialno delo kot gibalno soustvarjalnega dialoga (Zbornik povzetkov), Ljubljana: Fakulteta za socialno delo.
- Poler Kovačič M., Erjavec K., (2011), Uvod v novinarstvo: učbenik za študente prvega letnika študijskega programa Novinarstvo na FDV, Ljubljana: Fakulteta za družbene vede
- Poler M., (1997), Novinarska etika, Ljubljana: Magnolija
- Poštrak M., Urek M., (ur.), (2008), Zapisovati socialno delo, Ljubljana: Fakulteta za socialno delo
- Rapoša – Tajnšek P., (1996), Profesionalna identiteta socialnih delavk in delavcev in ugled socialnega dela v javnosti, Ljubljana: Socialno delo, letnik 35, številka 5
- Rihter L., Šugman Bohinc L., (2016), Konstruktivno socialno delo kot gibalno soustvarjalnega dialoga, Sklepi in predlogi 6. kongresa socialnega dela, Socialno delo, letnik 55, številka 4.
- Urek M., (2005), Zgodbe na delu, Ljubljana: *cf
- Zakon o medijih (2006), Uradni list RS, št. 110/06, (ZMed-UPB-1), dostopno na: <http://www.pisrs.si/Pis.web/pregledPredpisa?id=ZAKO1608>
- Zakon o uveljavljanju pravic iz javnih sredstev (ZUJPS) (2010), Ur. l. RS 62/10, dostopno na: <http://www.pisrs.si/Pis.web/pregledPredpisa?id=ZAKO4780>
- Zakon za uravnoteženje javnih financ (ZUJF) (2012), Ur., l., RS 40/12, dostopno na: <http://www.pisrs.si/Pis.web/pregledPredpisa?id=ZAKO6388>

Spletni viri:

Delo (2014), Nevarni medijski senzacionalizem. Dostopno na:

<http://www.delo.si/novice/slovenija/nevarni-medijski-senzacionalizem.html> (9. 4. 2017)

Delo (2015), Lastniška struktura. Dostopno na:

<http://dd.delo.si/struktura> (8. 4. 2017)

Dnevnik (2017), Predstavitev. Dostopno na:

<https://www.dnevnik.si/dd> (8. 4. 2017)

FMR (2017), O podjetju. Dostopno na:

<http://www.fmr.si/#about> (8. 4. 2017)

Mladina (2016), Intervju z Gabi Čaćinovič Vogrinčič. Dostopno na:

<http://www.mladina.si/173704/dr-gabi-cacinovic-vogrincic/> (8. 4. 2017)

Kodeks etike socialnih delavk in delavcev Slovenije (2017). Dostopno na:

<http://dsdds.splet.arnes.si/kodeks-etike/> (9. 4. 2017)

Novinarsko častno razsodišče (2017), O NČR . Dostopno na:

<http://razsodisce.org/o-ncr/novinarsko-castno-razsodisce-organ-dns-in-sns/> (30. 1. 2017)

Novinarsko častno razsodišče (2017), Na podlagi česa NČR deluje. Dostopno na:

<http://razsodisce.org/o-ncr/na-podlagi-cesa-ncr-deluje/> (30. 1. 2017)

Rtvslo.si. (2017), CSD: Odvzem novorojenca Alibabičevi nujen. Dostopno na:

<http://www.rtv slo.si/slovenija/csd-odvzem-novorojenca-alibabicevi-nujen/418027> (9. 4. 2017)

Siol.net (2016), Kateri slovenski časopis je najbolj bran? Dostopno na:

<http://siol.net/novice/slovenija/kaksno-naklado-imajo-slovenski-casopisi-424981> (30. 5. 2017)

Slovar slovenskega knjižnega jezika

<http://bos.zrc-sazu.si/sskj.html> (9. 4. 2017)

Val202 (2016), Senzacionalizem ubija. Dostopno na:
<https://val202.rtv slo.si/2016/10/kje-pa-vas-cevelj-zuli-58/> (23. 5. 2017)

Wikiknjige (2017), Javni interes v upravnem postopku. Dostopno na:
https://sl.wikibooks.org/wiki/Javni_interes_v_upravnem_postopku (28. 5. 2017)

Wikipedia (2017), Economy. Dostopno na:
<https://en.wikipedia.org/wiki/Economy> (3. 5. 2017)

Wikipedia (2017), Gospodarstvo. Dostopno na:
<https://sl.wikipedia.org/wiki/Gospodarstvo> (3. 5. 2017)

Wikipedia (2017), Novinarstvo. Dostopno na:
https://sl.wikipedia.org/wiki/Novinarstvo#Novinarske_zvrsti_in_vrste (5. 5. 2017)

Wikipedia (2017), Žurnal24. Dostopno na:
<https://sl.wikipedia.org/wiki/%C5%BDurnal24> (8. 4. 2017)

10. Priloge

10.1 Število vseh razsodb in kršitev med letoma 2001 in 2016

	SKUPAJ		SOCIALNO DELO		POLITIKA		GOSPODARS TVO			
	Razsod be	Kršit ve	Razsod be	Kršit ve	Razsod be	Kršit ve	Razsod be	Kršit ve	Zavrž be	Izjave
2001	8	3	0	0	0	0	1	1	0	0
2002	7	4	2	1	1	0	1	0	0	0
2003	26	10	2	0	4	2	3	2	2	0
2004	15	6	0	0	1	1	0	0	4	0
2005	18	7	0	0	3	0	3	3	2	0
2006	24	10	2	2	6	3	7	4	1	3
2007	12	5	2	1	2	0	1	0	2	0
2008	38	22	7	7	13	7	8	3	3	1
2009	34	22	2	1	12	9	14	9	1	1
2010	41	22	3	3	13	6	20	10	1	0
2011	47	23	3	2	9	6	25	12	4	0
2012	34	17	4	3	9	3	8	5	1	1
2013	47	17	2	2	21	5	14	8	3	0
2014	33	13	2	2	10	4	12	5	1	1
2015	53	32	1	1	13	6	5	1	1	0
2016	35	18	3	1	11	4	7	6	1	0
skupaj	472	231	35	26	128	56	129	69	27	7

10.2 Razsodbe med letoma 2001 in 2016

	2001							
	RAZSODBA	PODROČJE				KRŠITEV		MEDIJ
		S	G	P	O	DA	NE	
1	Teo Lipicer - POP TV							
2	Boris Vezjak zoper Danico Lorenčič						x	TVS
3	Ana Jerebic zoper Branka Žunca					x		Večer
4	Borut Smrekar zoper Marjana Zlobca					x		Delo
5	Predlog rozsodbe (Marjana Triler)		x			x		Delo
6	Ciril Bajar						x	Delo
7	Mirjam Mužetič proti Vidi Gorjup Posinkovič						x	TV KOPER CAPODISTRIA
8	Helena Mivšek in Josip Bračič proti Jani Kobal in Nini Kofler						x	POP TV

	2002							
	RAZSODBA	PODROČJE				KRŠITEV		MEDIJ
		S	G	P	O	DA	NE	
1	DLSF zoper Agato Tomažič in Dumančič				zgodovina	x		Delo, TVS
2	Ernst Blanke - Zlatka Rashid				zgodovina	x		Večer
3	Mile Šetinc in Nikola Damjanič proti Miji Repovž in J.L		x	x			x	Delo
4	Društvo Areal proti Heleni Kocmur in Alenik Brajnik	x					x	Delo
5	M.Ž. proti Maji Remi						x	Nedelo
6	Maša Žagar proti Boštjanu Videmšku in Boštjanu Tadelu					x		Polet
7	Štefan Kociper (VZ Planina) proti Ani Jud	x				x		POP TV

	2003							
	RAZSODBA	PODROČJE				KRŠITEV		MEDIJ
		S	G	P	O	DA	NE	
1	Janja Batinič proti Mirku Kunšiču					x		Slovenske novice
2	Darja Kuzmanič Korva v imenu Skupnosi CSD proti Sabini Obolnar	x					x	Ona

3	Boštjan Vernik proti Jani Taškar			x			x	Delo
4	Tiskovna predstavnica SDS proti Mojci Pašek			x		x		TVS
5	Rosvita Pesek proti Bojanu Požarju					x		Slovenske novice
6	Gregor Preac proti Nedelu							Nedelo
7	Društvo ŠKUC proti Gorazdu Suhadolniku					x		Maturant&ka
8	Iztok Šterbenc proti Viktorju Luskovcu					x		Nedelo
9	Damjan Leban proti Primorskim novicam					x		Primorske novice
10	Mojca Zoretič proti Vladimirju Jermanu		x			x		Delo
11	Sklep o zavržbi primera: Zvonka Tepina proti Jelki Šprogar							Večer
12	Sabina Osolnik proti novinarju Vladimirju Jermanu						x	Slovenske novice
13	Marko Žula proti novinarju Večera Darinku Koresu Jacksu						x	Večer
14	Liljana Ditrh proti Darji Lukman Žunec		x			x		Večer
15	Boštjan Vernik proti Jožetu Poglajnu			x			x	Dnevnik
16	Drago Kos proti Nini Mrzlikar in Boštjanu Lajovicu			x		x		TVS
17	CSD Maribor proti Petri Zemljič	x					x	Večer
18	Franc Snoj proti Štefanu Klepu		x				x	Slovenske novice
19	Branko Kaker proti novinarju Večera Bojanu Baumanu						x	Večer
20	Uroš Šušterič proti Robertu Mecilošku						x	Dnevnik
21	Konrad Kolšek proti novinarju Jadranu Vatovcu					x		Slovenske novice
22	Herman Kunej proti novinarju Dela Mateju Koširju						x	Delo
23	Ludvik Toplak in Jurij Toplak proti uredništvu Dnevnika						x	Dnevnik
24	Jurij in Ludvik Toplak proti Večeru						x	Večer
25	Ludvik Toplak in Jurij Toplak proti Tomažu Klipšteterju						x	Dnevnik

26	Ludvik Toplak in Jurij Toplak proti POP TV in 24ur.com						x	POP TV
----	--	--	--	--	--	--	---	--------

	2004							
	RAZSODBA	PODROČJE				KRŠITEV		MEDIJ
		S	G	P	O	DA	NE	
1	Ludvik Toplak in Jurij Toplak proti Mihi Rubinu						x	Delo
2	Odgovor na pobudo za obnovo postopka							
3	Zavržba primera sekretarke poslanske skupine SNS Barbare Žgajner Tavš proti Jožetu Poglajnu							Delo
4	Mirko Justin proti Jožetu Strniši					x		Rogaške novice
5	Zavržba primera Odbora lastnikov stanovanj Celovška 181 proti Iztoku Klemenčiču (Mladina)							Mladina
6	Zavržba primera Vasje Majhen zoper Darijana Koširja in Alenko Brajnik							Delo
7	Antipiratsko združenje za računalniške in video igre proti uredništvu revije Joker					x		Joker
8	Matej Kovačič proti Mitji Urbančiču						x	Radio glas Ljubljane
9	Jožica Šek proti uredništvu Radia Hit in Robertu Pečniku					x		Radio Hit
10	Borut Smrekar proti novinarju Dela Marijanu Zlobcu					x		Delo
11	Vili Rozman proti Mojci Blažej Cirej in Otmarju Pečku			x		x		TVS
12	Borut Novak poti Janiju Muhiču						x	POP TV
13	Tone Murgelj proti novinarki Svetlani Vasović Mekina					x		Ona
14	Dr. Draško Veselinovič proti Vasiliju Krivcu						x	Družinski delničar
15	Barbara Debevc proti Bernardu Nežmahu						x	Mladina

	2005							
	RAZSODBA	PODROČJE				KRŠITEV		MEDIJ
		S	G	P	O	DA	NE	
1	Drago Košutnik proti Urši Splichal					x		Slovenske novice

2	Dr. Božidar Jezernik proti Roku Kajzerju						x	Delo
3	Romana Špende proti novinarju V. Z.in uredništvu Slovenskih novic					x		Slovenske novice
4	Zavržba primera Krešo Puharič proti Tomažu Peroviču							POP TV
5	Krešo Puharič proti Petri Kerčmar			x			x	POP TV
6	Krešo Puharič proti Urošu Slaku			x			x	POP TV
7	Sandra Manojlovič proti Mancu Borko						x	Delo
8	Robert Smerdu proti uredništvu časnika Finance		x			x		Finance
9	Zavržba primera Svetovalni center za otroke ... proti časniku Dobro jutro							Dobro jutro
10	Krešo Puharič proti Saši Mrak in Milanu Slani		x			x		Dnevnik
11	IO aktiva Dela proti novinarjema Bojanu Požarju in Mitji Lomovšku ter odg. ured. Slovenskih novic					x		Slovenske novice
12	Poravnava v primeru Tanja Starič proti Jaroslavu Jankoviču							Več
13	Danilo Pines proti novinarki Financ Nataši Ručna		x			x		Finance
14	Krešimir Puharič proti Vladu Miheljaku						x	Dnevnik
15	Krešo Puharič proti Viktorju Luskovcu						x	Nedelo
16	Drago Kos proti Petru Jančiču			x			x	Večer
17	Tanja Pavovec in Meta Kraljič proti reviji Smrkla					x		Smrkla
18	Študentska organizacija Univerze v Ljubljani proti Valentini Franca						x	Finance

	2006							
	RAZSODBA	PODROČJE				KRŠITEV		MEDIJ
		S	G	P	O	DA	NE	
1	Darko Njavro proti Toniju Periču			x		x		Dnevnik
2	Franci Perčič proti Igorju Žerjavu/Viktorju Luskovcu in Mariji Volčjak		x			x		Gorenjski glas
3	Stane Zidar proti Cirilu Brajerju		x				x	Nedeljski dnevnik
4	Zdenko Mali proti Andreju Štreklju in Bojanu Budji		x			x		Slovenske novice
5	Izjava NČR DNS in SNS							

6	Stane Krainer proti Brigiti Ferlič Žgajnar in Danilu Slivniku			x			x	Mag
7	Zveza paraplegikov Slovenije proti Iloni Dolenc						x	Primorske novice
8	Simona Zupan proti D. Bič in Marjanu Bauerju		x			x		Slovenske novice
9	Vida Čadonič Špelič proti Marjeti Šoštarič			x		x		Delo
10	Varuh človekovih pravic proti Miranu Šubicu in Bojanu Požarju	x				x		Direkt
11	Izjava NČR DNS in SNS							
12	Berta Zobec proti Toniju Periču		x			x		Direkt
13	Ivan Kranvogel proti Urošu Slaku		x				x	POP TV
14	Frančiškanski samostan Sveta gora proti Ireni Pan			x			x	POP TV
15	Zveza društev gluhih in naglušnih Slovenije proti reviji Mag						x	Mag
16	Ana Jud proti Bojanu Požarju, Toniju Periču in Borisu Cipotu					x		Direkt
17	Miro Kerševan proti novinarju Dnevnika Janiju Aliču			x		x		Dnevnik
18	Poravnava v primeru Petra Tomc Šavora proti Smilji Brus							Večer
19	Občina Lenart proti novinarki Večera Darji Lukman Žunec			x			x	Večer
20	Zavrnitev predloga za obnovo postopka							
21	Društvo za osvoboditev živali in njihove pravice proti Davidu Tomšiču						x	Joker
22	Izjava v primeru Varuha človekovih pravic proti TV Paprika							
23	Marja Zalokar-Hrovatin in Bojana Caf proti Damijani Žišt	x				x		Večer
24	Željka Augustinovič proti Ireni Dolschon		x				x	POP TV

	2007							
	RAZSODBA	PODROČJE				KRŠITEV		MEDIJ
		S	G	P	O	DA	NE	

1	Mileva Štukelj proti Marku Jakopcu in Vladu Šlambergerju			x			x	Delo
2	Center za socialno delo Jesenice proti Boštjanu Fonu	x				x		Slovenske novice
3	Aljaž Britvič proti Urošu Šemrovu in Matjažu Terziču			x			x	Dnevnik
4	KD Group proti novinarki Dela Marjeti Šoštarich		x					Delo
5	Zavržba vloge v primeru Renate Šribar proti Maxu Modicu							
6	Društvo Kralji ulice proti Katarini Stojanovič in Darji Zgonc	x					x	POP TV
7	Aleš Vesnaver proti Jasni Tepina in Barbri Jermann					x		TVS
8	Iztok Jurančič proti Petru Jančiču					x		Delo
9	Varuhinja človekovih pravic proti D. M. in Marjanu Bauerju					x		Slovenske novice
10	Blaž Zgaga proti Petru Jančiču						x	Delo
11	Mirko Munda proti Slavku Vizovišku					x		Večer
12	Zavržba pritožbe Vinka Vasleta proti novinarju VEČERA Blažu Zgagi							

	2008							
	RAZSODBA	PODROČJE				KRŠITEV		MEDIJ
gor		S	G	P	O	DA	NE	
1	Viktor Markežič proti uredništvu glasila Mestne občine Koper			x		x		glasilo mestne občine Koper
2	Ivan Simič (DURS) proti Barbari Verdnik			x		x		Nedeljski dnevnik
3	Tiskovni urad Slovenske škofovske konference proti časniku Delo						x	Delo
4	Nada Dolinar proti Iztoku Umerju					x		Slovenske novice
5	Slovenske železnice, zanje mag. Peter Puhan proti novinarju Borutu Godcu			x			x	Finance
6	Darko Žiberna proti Mojci Dumančič			x			x	Dobro jutro
7	Varuh človekovih pravic proti RTV Slovenija	x				x		TVS

8	Matjaž Jeran proti Anžetu Jamniku		x				x	Finance
9	Danilo Pines proti Mihi Crnič		x				x	Primorske novice
10	Ivan Simič proti Marjani Hanc		x				x	Delo
11	Boris Vezjak proti novinarju Mateju Hlebsu			x			x	TVS
12	Popravek k razsodbi Simič/Hanc							
13	BWINN INTERACTIVE ENTERTAINMENT AG in BWIN INTERNATIONAL proti Mitji Lomovšku		x			x		Slovenske novice
14	Miha Oblak Igorju Dernovšku		x			x		Dnevnik
15	Varuh človekovih pravic proti Jaroslavu Jankoviču in Marjanu Bauerju	x				x		Slovenske novice
16	Varuh človekovih pravic proti Bojanu Rajšku, Petri Bezjak in Petru Jančiču	x				x		Delo
17	Varuhinja človekovih pravic proti U. S. in Marjanu Bauerju	x				x		Slovenske novice
18	Bojan Brezigar proti Meti Roglič			x			x	Dnevnik
19	Borut Godec proti Zdenku Lorberju		x				x	Budnik
20	Marjan Cerar proti Vladu Šlambergerju in Janezu Markešu			x			x	Delo
21	Varuhinja človekovih pravic proti Sebastijanu Ozmeču, Boštjanu Celcu in Marjanu Bauerju	x				x		Slovenske novice
22	Varuh človekovih pravic proti Katji Stamboldžioski	x				x		TVS
23	Zavrnitev zahteve po obnovi postopka v primeru Danila Pinesa zoper Mihovila Crniča							
24	Milenko Škrinjar proti Bojku Jermanu		x			x		Dnevnik
25	Javna razsvetljava d.d. proti novinarju Luki Deklevi		x				x	Žurnal
26	Blaž Zgaga proti Tomažu Rancu					x		Večer
27	Ivan Simič proti novinarki Staši Lozar			x			x	POP TV
28	Varuhinja proti Vladimirju Jermanu, Marjanu Bauerju, Eriki Repovž, Marku Potrču in Bojanu Travnu	x				x		Delo, Kanal A
29	Bogdan Biščak proti Slovenskemu tedniku in novinarju Vidu Vidcu			x		x		Slovenski tednik

30	Ivan Simič (zanj odvetnik Borut Zajc) proti Heleni Peternel Pečauer			x		x		Ona
31	Izjava Novinarskega častnega razsodišča: PSEVDONIMI V NOVINARSTVU							
32	Zavrnitev obnove postopka v primeru Ivana Simiča (DURS) proti Barbari Verdnik							
33	Boris Vezjak proti Jerneju Novaku in Andreju Lasbaherju					x		Slovenki tednik
34	Boris Vezjak proti Marku Zupanu in Andreju Lasbaherju					x		Slovenki tednik
35	Občina Železniki proti Bojanu Travnu			x		x		Kanal a
36	Franci Perčič proti Gregorju Kovačiču in Andreju Lasbaherju			x		x		Slovenki tednik
37	Franci Perčič proti Biserki Karneža Cerjak in Silvestru Šuštri			x		x		Repoter
38	Boris Vezjak proti Metodu Berlecu					x		Demokracija

	2009							
	RAZSODBA	PODROČJE				KRŠITEV		MEDIJ
		S	G	P	O	DA	NE	
1	Pivovarna Laško, zanjo Boško Šrot proti Vesni Vuković in Suzani Rankov		x			x		Dnevnik
2	Viktor Markežič proti uredništvu glasila Mestne občine Koper		x			x		glasilo Mestne občine Koper
3	ŠOU Univerze v Ljubljani proti novinarki Niki Djordjevič in Dejanu Vodovniku			x		x		Delo
4	Dajana Babič Zahour proti anonimnemu avtorju in Francu Valjavcu						x	Siol
5	Borut Meško proti Anuški Delić in Vesu Stojanovu					x		Mag
6	Marko Tratar proti Georgu Mohru					x		Večer
7	Zvonko Hočevar proti Mihi Štamcarju			x			x	Direkt
8	Vili Rezman proti Petru Raku in Darijanu Koširju			x			x	Delo
9	Blaž Rafolt proti Maji Murn in Bojanu Travnu		x			x		Kanal A

10	Srednja gradbena šola in gimnazija Maribor proti Urošu Slaku	x					x	POP TV
11	SOD, zanjo direktor Marko Pogačnik, proti Ani Turk in Marku Potrču			x		x		Kanal A
12	Popravek NČR k razsodbi v primeru Meško/Delič, Stojanov							
13	Pivovarna Laško (direktor Boško Šrot) proti Ani Turk		x			x		Kanal A
14	Pojasnilo							
15	Barbara Verdnik proti uredniškemu odboru KP MOK-15			x		x		KP MOK- 15
16	Pivovarna Laško proti Vesni Vuković in Primožu Cirmanu		x				x	Dnevnik
17	Pivovarna Laško proti Gregorju Kovačiču, oziroma Andreju Lasbaherju		x			x		Slovenski tednik
18	Ivan Simič proti Gorazdu Nejedlji			x		x		Slovenske novice
19	Zdravniška zbornica proti Katarini Drlja			x		x		Kanal A
20	Gregor Golobič proti Mateju Hlebšu in Borutu Jancu		x			x		TVS
21	Občina Kranjska Gora proti Boštjanu Fonu			x		x		Slovenske novice
22	Peter Jančič in Dejan Karba, proti Matjažu Frangež			x		x		Direkt
23	Ultra d.o.o proti Rosviti Pesek, Mateju Hlebšu in Borutu Jancu		x			x		TVS
24	Jaro Žontar, Hram Holding, proti Mateju Hlebšu		x			x		TVS
25	Splošna plovba proti Urški Košir in voditelju oddaje Tednik		x				x	TVS
26	Franci Perčič proti Metodu Berlecu			x		x		Demokracija
27	Varuh človekovih pravic proti novinarjema Mojci Marot ter Andražu Sodja	x				x		Žurnal24
28	Pivovarna Laško proti Moniki Kubelj in Silvestru Šurli		x			x		Reporter
29	Lafarge Cement d. d. proti Poloni Malovrh		x				x	Delo
30	Lafarge Cement d.d. proti Poloni Malovrh		x				x	Delo
31	Srečko Jarc proti Mateji Babič in Marku Lovcu		x				x	Mag

32	Milan Mikl in Darja Lampret proti Aljoši Peršaku			x			x	Večer
33	Javni medobčinski stanovanjski sklad Maribor proti Nini Ambrož			x		x		Večer
34	Darko Kolmanko in Bernarda Barbarič proti Andreju Bedeku					x		Vestnik

	2010							
	RAZSODBA	PODROČJE				KRŠITEV		MEDIJ
		S	G	P	O	DA	NE	
1	Milica Simonič Steiner, Občina Maribor proti Branki Bezjak			x			x	Večer
2	Lafarge Cement d.d. proti Petru Petrovčiču in Gregorju Repovžu		x			x		Mladina
3	Janko Simčič proti Lori Ferko			x			x	www.primorska.info
4	Roman Kuhar proti novinarki Barbari Kastelec	x				x		Družina
5	Snaga javno podjetje d.o.o. proti Igorju Selanu		x				x	Večer
6	Snaga, javno podjetje d.o.o. proti Stojanu Auerju		x			x		NET FM
7	Matjaž Kovačič proti novinarki Tini Čuček			x			x	POP TV
8	MERCATA, finančna družba d.d. proti Borisu Šuligoju in Darijanu Koširju		x				x	Delo
9	Sava Kranj proti Ani Turk, Gregorju Trebušaku in Bojanu Travnu		x			x		Kanal A
10	Matjaž Bizjak, direktor Prešernove družbe d.d., proti Ireni Pan		x				x	POP TV
11	Rok Praprotnik proti Boštjanu M. Turku			x		x		Reporter
12	Javni medobčinski stanovanjski sklad Maribor proti Tini Hojnik			x		x		Kanal A
13	Splošna bolnišnica Celje proti Bojanu Travnu in Urošu Slaku					x		Kanal A
14	Urad predsednika Republike Slovenije proti Gordani Stojiljković			x		x		Žurnal 24

15	Sava Kranj proti Ani Turk, Gregorju Trebušaku in Bojanu Travnu		x			x		Kanal A
16	Varuhinja človekovih pravic proti Danici Ksela in Špeli Šipek in Barbari Repovž	x				x		POP TV
17	Luka Vesnaver proti Vesni Vuković in Tatjani Tanackovič		x				x	Dnevnik
18	Leo Oblak proti Valterju Preglju		x			x		Radio Slovenija
19	Ivan Simič proti novinarju Janezu Votku			x			x	Vestnik
20	Javni medobčinski stanovanjski sklad Maribor proti Branki Bezjak in Aljoši Peršaku		x				x	Večer
21	Igor Masten proti Tanji Smrekar, Petri Sovdat in Katarini Matejčič		x				x	Finance
22	Javni zavod Lekarna Ljubljana proti Slavici Brajović Hajdenkumer			x			x	TVS
23	Aleš Ahčan proti novinarkam Tanji Smrekar, Petri Sovdat in Katarini Matejčič		x				x	Finance
24	Zavrnitev predloga za obnovo postopka							
25	Splošna plovba proti Urški Košir in Janku Šoparju		x			x		TVS
26	Evropsko središče Maribor (ESM) proti Tomažu Klipšteterju			x			x	Dnevnik
27	Anton Premk proti Gregorju Trebušaku in Urošu Slaku			x		x		Kanal A
28	Barbara Györfi proti novinarki Simoni Meznarič						x	Štajerski vestnik
29	Boris Vezjak proti Metodu Berlecu					x		Demokracija
30	Dr. France Cvelbar, Anton Drobnič in prof. Justin Stanovnik proti Ranki Ivelja			x			x	Dnevnik
31	Ivan Simič proti Jožetu Okornu			x		x		Dnevnik
32	Janez Hribar proti Zdravku Turku					x		Dnevnik

33	Boris Šustaršič in Nacionalni svet inv. org. Slo. proti Ani Turk in Gregorju Trebušaku		x			x		Kanal A
34	Kristjan Verbič v imenu VZMD proti Damijanu Toplaku		x				x	Večer
35	Splošna plovba proti novinarju Dnevnika Sebastjanu Morozovu		x				x	Dnevnik
36	Robert in Anton Treven proti Lori Ferko		x			x		www.primorska.info
37	Splošna plovba, zanjo Egon Bandelj, proti Sebastjanu Morozovu		x				x	Dnevnik
38	Gregor Jager proti novinarju Alešu Andloviču			x		x		Slovenske novice
39	Boris Šustaršič in NSIOS proti Ani Turk, Gregorju Trebušaku in Urošu Slaku		x			x		Kanal A
40	Jasna Detiček in A. S. D. proti Franciju Stresu in Marjanu Bauerju	x				x		Slovenske novice
41	Anuška Delić, Delo, proti Silvestru Šurli		x			x		Reporter

	2011							
	RAZSODBA	PODROČJE				KRŠITEV		MEDIJ
		S	G	P	O	DA	NE	
1	Cvetka Bačar Bole proti Edvardu Peliconu						x	Latnik
2	Miroslav Zelko proti novinarju časopisa Vestnik Andreju Bedeku			x			x	Vestnik
3	Ivan Kroflič proti Alenki Marovt		x				x	POP TV
4	Andrej Šprah proti novinarki Dnevnika Anji Hreščak			x			x	Dnevnik
5	Družba G7 proti Urošu Slaku, Juretu Tepini in Gregorju Trebušaku		x			x		Kanal A
6	Tanja Salecl, UEM, proti Bojanu Travnu, Urošu Slaku, Tini Hojnik in Špeli Češnovar			x		x		TVS
7	Milica Simonič Steiner proti Tomažu Klipšteterju			x		x		Dnevnik
8	Petrol d.d. proti Igorju Kršinarju in Nenadu Glücksu		x			x		Reporter
9	Peter Stefanoski proti Saši Banjanac Lubej	x					x	Žurnal
10	Zavarovalnica Triglav proti novinarki Dela Silvi Čeh		x			x		Delo

11	Zavarovalnica Triglav proti novinarki Dela Silvi Čeh		x			x		Delo
12	Varuh človekovih pravic proti uredniku Jožetu Šmigocu in novinarju OM	x				x		Štajerski tednik
13	Traffic Design proti Nuši Lesar in Gregorju Trebušaku		x			x		Kanal A
14	Zavrnitev predloga za obnovo postopka v primeru Zelko proti Bedeku							
15	Družba SCT in Ivan Zidar proti Blažu Laternerju in Miči Vipotnik		x				x	Dnevnik
16	Družba SCT d.d. in Ivan Zidar proti Alenki Arko		x				x	POP TV
17	Anej Sam proti novinarki TV Slovenija Mojci Blažej Cirej		x				x	TVS
18	Nada Pernek Kostanjevec proti Cirilu Brajerju			x		x		Nedeljski dnevnik
19	Pošta Slovenije, zanjo Jasmina Roškar, proti novinarki Dela Anuški Delić		x				x	Delo
20	Bolnišnica Sežana proti Maruši Opeka						x	Demokracija
21	Tine Prevec proti Vitomirju Petroviču, Nuši Lesar in Gregorju Trebušaku					x		Kanal A
22	Uprava občine Kranjska Gora proti Blažu Račiču			x		x		Delo
23	Združenje novinarjev in publicistov (ZNP) proti Anuški Delić						x	Delo
24	Zares – nova politika proti Urški Levičar in Ani Turk			x		x		Kanal A
25	Boris Vezjak s sopodpisniki proti Vlasti Tifengraber					x		Dnevnik
26	Zavrnitev predloga za obnovo postopka v primeru Praprotnik proti Turku							
27	Zavarovalnica Triglav proti Janiju Muhiču in Damjani Seme		x			x		POP TV
28	Razsodba v obnovi postopka Zavarovalica Triglav proti Muhič, Seme		x				x	POP TV
29	Dejan Karba proti Dejanu Kalohu			x			x	Politikis.si
30	Zavarovalnica Triglav proti novinarju Viliju Einspielerju		x				x	Delo
31	Zavarovalnica Triglav proti novinarki Marti Razboršek		x				x	TVS
32	Jurij Kus proti uredniku oddaje Svet na Kanala A Gregorju Trebušaku	x				x		Kanal A

33	Varuh človekovih pravic proti uredniku Mladine Gregi Repovžu							
34	SAZAS proti novinarju Novici Mihajloviću			x		x		Finance
35	Zavarovalnica Triglav proti novinarki Silvi Čeh		x				x	Delo
36	Pomorski muzej Sergej Mašera Piran proti Lei Kalc Furlanič		x				x	Primorske novice
37	Pomorski muzej Sergej Mašera Piran proti Lei Kalc Furlanič		x			x		Primorske novice
38	Sekcija Dimnikarjev pri GZS proti Dragu Žumanu		x			x		Radio Maxi
39	Nova Ljubljanska banka d.d. proti Damjani Žist, Vasji Jagru in Matiji Stepišniku		x				x	Večer
40	Pomorski muzej Sergej Mašera Piran proti Lei Kalc Furlanič		x			x		Primorske novice
41	V. V. proti novinarju Primorskih novic Danijelu Ceku					x		Primorske novice
42	Zavrnitev zahteve po obnovi postopka v primeru Pomorski muzej Piran proti Lei Kalc Furlanič							
43	Boris Kostanjevec proti novinarki Večera Branki Bezjak		x				x	Večer
44	Sekcija dimnikarjev pri GZS proti Janu Konečniku in uredništvu Dnevnika		x				x	Dnevnik
45	Lafarge Cement d.o.o. proti Renati Ažman		x			x		Jana
46	Nova Ljubljanska banka d.d. proti Gregorju Trebušaku in Mirku Mayerju		x			x		Kanal A
47	Pomorski muzej Sergej Mašera Piran proti Evgeniji Carl in Janku Šoparju		x			x		TVS

	2012							
	RAZSODBA	PODROČJE				KRŠITEV		MEDIJ
		S	G	P	O	DA	NE	
1	Sekcija dimnikarjev pri GZS proti časniku Žurnal 24		x				x	Žurnal 24
2	Odbetniška pisarna Zidar Klemenčič proti Mirku Mayerju in Gregorju Trebušaku		x			x		Kanal A

3	Ločeno mnenje razsodnice poročevalke Nade Ravter v primeru Zidar Klemenčič proti Trebušak in Mayer		x					
4	ZIC Vrhnika (zanj direktor Boštjan Koprivec) proti Barbari Renčof							
5	Barbara Lapajne Predin, družba Artbiro d.o.o., proti protinovič Mihajloviću			x			x	Finance
6	Mladinsko združenje Brez Izgovora Slovenija proti uredništvu spletnega portala www.bibaleze.si					x		www.bibaleze.si
7	Leona Trifunović proti novinarki POP TV Vesni Ban					x		POP TV
8	AUKN RS proti Suzani Rankov in Vesni Vuković		x			x		Dnevnik
9	Javni medobčinski stanovanjski sklad Maribor proti novinarki Večera Nini Ambrož			x			x	Večer
10	Andrej Perdan proti novinarju Dela Samu Petančiču					x		Delo
11	Varuhinja človekovih pravic proti Vitomirju Petroviću in Gregorju Trebušaku	x				x		Kanal A
12	Narodni dom Maribor in Vladimir Rukavina proti Tanji Lesničar Pučko						x	Dnevnik
13	Informacijski pooblaščenec, pooblaščenka Nataša Pirc Musar, proti Vidi Kocjan			x		x		Demokracija
14	Cita Štrovs proti novinarju Dela Janezu Markešu						x	Delo
15	GZS – Zbornica za poslovanje z nepremičninami proti novinarki One Katji Cah		x			x		Ona
16	Rastislav Rastko Tepina proti novinarju Dnevnika Urošu Škerlu Krambergerju	x					x	Dnevnik
17	ŠOUP (Sebastjan Kokl) proti Ediju Mavsarju					x		TV KOPER
18	Domen Savič in Matjaž Klančar proti Karmen Lugerič in Gregorju Trebušaku						x	Kanal A
19	Leo Oblak, Infonet media, d. d., proti Borutu Mekini			x			x	Mladina
20	Anita Gajšek in Stojan Korošec proti Zdenku		x				x	Večer

	Kodriču in uredniku Aljoši Peršaku							
21	Milan Skok proti Suzani Rankov in Vesni Vuković		x			x		Dnevnik
22	SAZAS proti Anki Pirš			x			x	TVS
23	Jurij Žurej, direktor Urada RS za intelektualno lastnino, proti Dejanu Vodovniku			x		x		Delo
24	Javni medobčinski stanovanjski sklad Maribor proti Aljoši Peršaku			x			x	Večer
25	Društvo distrofikov Slovenije proti novinarjem Kanala A	x				x		Kanal A
26	Aleš Veršič proti novinarki Žurnal24 Anji Zupanc			x			x	Žurnal 24
27	DRI, zanjo generalni direktor DRI Rajko Siročič, proti Urošu Kokošarju		x			x		Siol.net
28	Biotehniška Fakulteta UL proti publicistu Antonu Komatu in Meliti Berzelak					x		Jana
29	Andraž Gombač, Primorske novice proti Viliju Einspielerju					x		Delo
30	ŠOUP zoper Erter Pust ter Barbaro Kampos						x	TV KOPER
31	Zavrnitev zahteve po obnovi postopka v primeru GZS proti Katji Cah							
32	Boris Vezjak proti Milojka Balevski			x		x		www.podlupo.net
33	Dušan Šuput (Medicinska fakulteta) proti Sabini Obolnar						x	Ona
34	Društvo distrofikov Slovenije proti novinarjem POP TV	x				x		POP TV

	2013							
	RAZSODBA	PODROČJE				KRŠITEV		MEDIJ
		S	G	P	O	DA	NE	
1	Sekcija dimnikarjev pri GZS, Zbornica komunalnega gospodarstva, proti Marjani Hanc		x			x		Delo
2	Občina Kranjska Gora proti novinarju Dela Blažu Račiču			x			x	Delo
3	Nogometni klub Olimpija proti novinarju Dela Gorazdu Nejedlyju						x	Delo
4	Janez Kurbus proti Dejanu Karbi in Romani Dobnikar Šeruga							

5	DOBA Fakulteta proti novinarju RTV SLO Tomažu Karatu						x	TVS
6	Pritožnica A. A. proti Vitomirju Petroviču in Gregorju Trebušaku	x				x		Kanal A
7	Mestna občina Kranj proti novinarju Dnevnika Miranu Šubicu			x			x	Dnevnik
8	Boštjan Lajovic, Ladislav Lipič in Franci Perčič proti Igorju Kršinarju			x		x		Reporter
9	Leon Oblak, Infonet media d. d., proti Maja Remi		x			x		Nedeljski dnevnik
10	Odvetniška družba Matoz o.p., d.o.o. proti Suzani Kos		x			x		Žurnal 24
11	Zavrnitev zahteve po obnovi postopka v primeru Leon Oblak proti Borutu Mekini							
12	Marko Golob in Danilo Grašič proti Kseniji Koren in Iztoku Hočevanju			x		x		Finance
13	Marko Golob in Danilo Grašič proti Tanji Smrekar		x				x	Finance
14	Lončarič Šori, zanj odvetnica Ljubica Kočnik – Jug, proti S.N.					x		Slovenske novice
15	Javni zavod Lekarna Ljubljana proti Urši Žgajner in Gregorju Trebušaku		x			x		Kanal A
16	Rajko Djordjević, VTV studio d.o.o. proti Ajdi Janovsky		x			x		Slovenske novice
17	Boris Šuštaršič, predsednik Društva distrofikov Slovenije, proti Ani Turk			x			x	Planet tv
18	Direkcija Republike Slovenije za ceste proti Katarini Matejčič			x			x	POP TV
19	Skupina Keter, Keter Organica d.o.o. proti Vasji Jagru		x				x	Večer
20	Ksenija Korče proti novinarki Lori Ferko in odgovorni urednici Vesni Humar						x	Primorske novice
21	Gaja Štovičej proti Petru Petrovčiču			x		x		Mladina
22	Dom pod gorco proti Mojci Hanžič in Gregorju Trebušaku	x				x		Kanal A
23	Zavarovalnica Triglav d.d. proti Matjažu Polaniču		x				x	Dnevnik
24	Kolektor Group d.o.o. proti Eriku Blatniku		x				x	Planet tv

25	Zavod AIPA proti Biserki Karneža Cerjak in Silvestru Šurli			x		x		Reporter
26	Univerzitetni klinični center Ljubljana proti Juretu Bračku						x	POP TV
27	Ivan Simič proti Vasji Jagru			x		x		Večer
28	Jernej Pavlin proti novinarju Janiju Muhiču			x			x	POP TV
29	Dimnikarstvo Dovrtel, zanj Karmen Stariha, proti Vitomirju Petroviču		x			x		Kanal A
30	Dimnikarstvo Dovrtel d.o.o. proti Boštjanu Fonu		x			x		Slovenske novice
31	Družba Medgen d.o.o. proti Juretu Bračku		x				x	POP TV
32	Dimnikarstvo Dovrtel d. o. o. proti novinarki Marjani Hanc		x			x		Delo
33	Zavrnitev predloga Tomaža Karata za obnovo postopka							
34	Združenje upravnikov nepremičnin pri GZS (zanj Karmen Stariha) proti Barbari Smajila		x				x	Dnevnik
35	Jernej Pavlin proti Jasna Vrečko			x			x	Slovenska tiskovna agencija
36	Jernej Pavlin proti Alešu Kocjanu			x			x	Slovenska tiskovna agencija
37	Jernej Pavlin proti Gregor Trebušak			x			x	Kanal A
38	Jernej Pavlin proti Herwig G. Höller			x			x	Dnevnik
39	Jernej Pavlin proti Aleš Kocjan			x			x	Večer
40	Jernej Pavlin proti Urban Červek			x			x	Delo
41	Jernej Pavlin proti Vlasta Jeseničnik			x			x	TVS
42	Jernej Pavlin proti S. S.in Gregor Gruber			x			x	24ur.com
43	Jernej Pavlin proti Petra Kerčmar			x			x	POP TV
44	Jernej Pavlin proti Tomaž Celestina			x			x	Radio Slovenija
45	Jernej Pavlin proti Živa Trček			x			x	Radio Slovenija
46	Barbara Györfi proti odgovorni urednici Meliti Berzelak						x	Jana
47	Aktiv novinarjev Dnevnika proti Gordani Stojiljković in Bojanu Požarju					x		Direkt

	2014							
	RAZSODBA	PODROČJE				KRŠITEV		MEDIJ
		S	G	P	O	DA	NE	
1	Matjaž Rakovec proti Vesni Vuković in Katji Svenšek		x				x	Dnevnik
2	Javni medobčinski stanovanjski sklad Maribor proti Luki Počivalšku in Mateju Šebeniku			x		x		Radio Študent
3	Jani Soršak proti Karmen Špacapan			x		x		Svet24
4	Ivan Bolka proti novinarki Kristini Hacin in uredniku Gregorju Trebušaku					x		Kanal A
5	Center za socialno delo Celje proti novinarju Slovenskih novic Mihaelu Korsiki	x				x		Slovenske novice
6	Jože Novak proti Igor E. Bergant, Metka Majer, Lojze Kos			x			x	TVS
7	Žarko Sajič proti novinarju Kanala A Mirku Mayerju		x				x	Kanal A
8	Žarko Bogunovič proti novinarju Mladine Borutu Mekini			x			x	Mladina
9	Jože Novak proti Igorju E. Bergantu, Metki Majer in Lojzetu Kosu (RTV SLO) – zavrnitev obnove postopka							
10	Geoenergo d.o.o. proti novinarki Pop TV Evi Kobe		x				x	POP TV
11	Evgenija Carl (zanjo odvetnik Gregor Velkaverh) proti odgovorni urednici časopisa mestne občine Koper Andreji Čmaj Fakin.					x		glasilo Mestne občine Koper
12	Primož Premzl proti Igorju Selanu			x			x	Večer
13	Željka Augustinovič proti Ireni Dolschon		x			X		POP TV
14	Šime Ivanjko proti Kseniji Horvat Petrovčič			x			x	TVS
15	Mercata proti Moniki Weiss		x				x	Finance
16	Boris Zakrajšek, proti Aleksandru Lucuju Zlatku Šetincu		x			x		Nedeljski dnevnik
17	Robert Biček proti Sebastjanu Morozovu		x				x	Dnevnik
18	Miran Čeh in Peter Emeršič proti Slavki Brajovič Hajdenkumer		x			x		TVS
19	Odvetnik Jože Korpič proti novinarju Vestnika Andreju Bedeku		x				x	Vestnik
20	Zveza domoljubnih društev Hervardi proti Eriku Valenčiču in Kseniji Horvat Petrovčič			x			x	TVS
21	Bogdan Knavs proti novinarju Reporterja Jožetu Biščku			x		x		Reporter

22	Sebastjan Kroflič in sopodpisniki proti Mateju Praprotniku						x	Radio Slovenija
23	Aljaž Pengov Bitenc proti Liana Buršič						x	Radio Slovenija
24	Andrej Okorn proti Eriku Valenčiču in Kseniji Horvat Petrovčič			x			x	TVS
25	Saubermacher, Čisto mesto Ptuj in Javne službe Ptuj proti Mojci Zemljarič		x			x		Štajerski tednik
26	Andrej Gruden in Zdravko Štor proti Mateju Povšet in Suzani Rankov						x	Dnevnik
27	Evgenija Carl proti Nedi Gerželj			x		x		Sponka TV
28	Opravičilo							
29	Narodni dom Maribor proti Petri Zemljič, Branki Bezjak in Katji Šeruga		x				x	Večer
30	Društvo SOS telefon za ženske in otroke – žrtve nasilja proti Boštjanu Fonu	x				x		Slovenske novice
31	Boris Matić proti Lovru Kastelicu in Bojanu Budji						x	Slovenske novice
32	Zveza društev gluhih in naglušnih Slovenije proti Bojanu Mordu in Televiziji TIPK TV						x	TIPK TV
33	Arba Plus d.o.o. proti novinarki Dnevnika Mojci Pišek		x			x		Dnevnik

	2015							
	RAZSODBA	PODROČJE				KRŠITEV		MEDIJ
		S	G	P	O	DA	NE	
1	Greta Ivanuš proti Helena Peternel Pečauer	x				x		Delo
2	Amela Talić, zanjo odvetniška pisarna Zidar Klemenčič, proti Mileni Zupanič					x		Delo
3	Onkološki inštitut Ljubljana proti novinarki POP TV Urški Šestan					x		POP TV
4	Gregor Kos proti Igorju Kršinarju in Silvestru Šurli			x			x	Reporter
5	Perutnina Ptuj proti novinarjema Dnevnika Primožu Cirmanu in Vesni Vuković		x				x	Dnevnik
6	Judovska skupnost Slovenije proti uredništvu Večera						x	Večer
7	Ida Vindiš Belšak proti Jožetu Šmigocu					x		Štajerski tednik
8	Dnevnik in Blaž Žibret proti Evgeniji Carl					x		TVS

9	Iztok Šterbenc proti novinarki Ireni Divković Milanović		x		x		Slovenske novice
10	Društvo Iskra proti Biserki Karneža Cerjak				x		Reporter
11	Univerzitetni klinični center Ljubljana proti Urši Trebušak				x		Kanal A
12	Združenje SAZAS proti Borutu Megliču			x		x	portalplus.si
13	Jože Novak proti Tomažu Šavliju, Evi Furlan in Ljerki Bizilj			x		x	TVS
14	Aleš Novak (direktor Javne agencije za knjigo) proti Mojci Pišek			x	x		Dnevnik
15	Društvo Iskra proti Portalu Plus in avtorju, podpisanem kot Kizo				x		portalplus.si
16	Jože Novak proti Jeleni Aščič, Kseniji Horvat Petrovčič, Ireni Ulčar, Barbari Štrukelj, Mojci Zorko in Sergeji Kotnik			x		x	TVS
17	Milan Aksentijević proti Osteju Bakalu in Bojanu Budji				x		Slovenske novice
18	Edi Mavsar, TV SLO, proti Portal Plus oz. odgovornemu uredniku Borisu Megliču				x		portalplus.si
19	Polka Boškovič proti neimenovanemu avtorju in Sebastjanu Jeretiču			x		x	ekoper.si
20	Hokejska zveza Slovenije proti Mateju Grošlju				x		Dnevnik
21	Ahmed Pašić proti Sandri Ezgeta in Bojanu Travnu			x	x		Planet TV
22	UO DNS proti avtorjem z inicialkami J. Z., S. H. H., A. Š., Ir. K., Anji Zupanc in Mateju Koširju				x		Žurnal 24
23	UO DNS proti Mojci Hanžič, Nuši P. Lesar in Gregorju Trebušaku				x		Kanal A
24	UO DNS proti Danici Ksela, Barbari Bašič, Tjaši Dugolin, Janiju Muhiču, Tomažu Peroviču in Tjaši Slokar				x		POP TV
25	UO DNS proti S. N., S. U., ter proti Bojanu Budji				x		Slovenske novice
26	UO DNS proti Kseniji Horvat Petrovčič, Nadi Lavrič, Rosviti Pesek, Saši Krajncu in Ani Mariji Bosak				x		TVS
27	UO DNS proti Maji Mastnak in Anji Ciglarič ter Urošu Urbasu				x		Siol.net
28	UO DNS proti neimenovani voditeljici, Klemnu Bunderli in				x		Radio Aktual

	Primožu Siterju ter Simonu Prelesniku							
29	UO DNS proti Denisu Avdiču in Mihi Deželaku in Andrej Vodušku					x		Radio 1
30	UO DNS proti Gabrijelu Toplaku, Sašu Avramoviču, R. T., P. R., M. J. in T. C. ter Karmen Špacapan in Sonči Nered Čebašek					x		Svet 24
31	UO DNS proti Maji Mastnak, Anji Ciglarič in Sandri Ezgeta, Danes Mirku Mayerju, Urošu Slaku in Bojanu Travnu					x		Planet TV
32	UO DNS proti N. J. in Pavlu Vrabcu					x		moskismet.com
33	UO DNS proti M. C. (Aljaž Pogorelčnik) in Marijanu Jurencu					x		moski.si
34	Odvetniška pisarna Platovšek proti novinarki 24ur.com Špeli Zupan						x	24ur.com
35	Božidar Špan proti Mihi Drozgu, Darji Zgonc, Petri Kerčmar, Janiju Muhiču in Tjaši Slokar Kos		x				x	POP TV
36	Radio 1 d.o.o. (zanj Andrej Vodušek) proti Iztoku Umerju					x		Slovenske novice
37	Stranka SDS proti novinarju Pop TV Martinu Tomažinu in odgovorni urednici Tjaši Slokar Kos			x		x		POP TV
38	Dejan Padovac proti Anuški Delić in Roku Kajzerju			x			x	Delo
39	Gregor Eller, zanj odvetnik Aleš Novak, proti P. Š. in U. P.					x		Slovenske novice
40	Zavrnitev predloga za obnovo postopka Blaža Žibreta proti Evgeniji Carl							
41	Poslanska skupina SMC proti Tomažu Bratožu in Urošu Slaku ter Bojanu Travnu			x		x		Planet TV
42	Stranka Zares proti Suzani Perman in Tjaši Slokar Kos			x		x		POP TV
43	Univerzitetni klinični center Ljubljana proti Andreji Rednak in Dejanu Steinbuchu						x	Finance
44	Janez Kurbus proti Dejanu Karbi in Romani Dobnikar Šeruga						x	Delo
45	Leo Oblak proti novinarki Dnevnika Mojci Furlan-Rus		x				x	Dnevnik
46	Leo Oblak proti novinarju Slovenskih novic A. K.		x				x	Slovenske novice

47	Univerzitetni klinični center Ljubljana proti Požareport.si						x	Požareport.si
48	Skupnost razom.si proti Poloni Frelih						x	Delo
49	Borut Ambrožič proti Andreji Kutin Lednik						x	Večer
50	Hokejska zveza Slovenije proti Mateju Grošlju						x	Dnevnik
51	Marjana Aleksić proti Živi Ivačić in Gregorju Trebušaku			x		x		Kanal A
52	Policijska uprava Celje proti novinarju Slovenskih novic Primožu Škerlu						x	Slovenske novice
53	Boris Šuštaršič, zanj odvetniška družba Mramor, Sorta & Holec, proti Marko Jakopac			x			x	Delo

2016								
	RAZSODBA	PODROČJE				KRŠITEV		MEDIJ
		S	G	P	O	DA	NE	
1	Varuh človekovih pravic proti Petri Čertanc Mavsar in Tomažu Peroviču	x				X		POP TV
2	Igor Samobor proti Elviri Miše Miklavčič						x	Reporter
3	Avtohiša Kolmanič proti novinarju Svet24 Gabrijelu Toplaku		x				x	Svet 24
4	Tatjana Kozel proti novinarju Slovenskih novic Alešu Andloviču					x		Slovenske novice
5	Jožef Kerneža proti novinarju spletnega portala Požareport Bojanu Požarju					x		Požareport
6	Siapro d.o.o. in Franc Jezeršek proti Tini Kodre		x			x		Dnevnik
7	Boris Popovič proti novinarki RTV Slovenija Eugeniji Carl			x			x	TVS
8	Polka Boškovič proti Sebastjanu Jeretiču, odgovornemu uredniku spletnega portala Ekoper					x		Ekoper
9	Jaka Elikan proti odgovorni urednici Financ Simoni Toplak					x		Finance
10	Mestna občina Velenje proti novinarjema Dela Brigitte Ferlič Žgajnar in Urbanu Červeku			x			x	Delo
11	Center za socialno delo Celje proti Simoni Šolinič	x					x	Novi tednik
12	Leo Oblak, Infonet media d. d., proti spletnemu portalu www.vecer.com		x			x		Večer
13	Matej Gačnik proti Urošu Urbasu			x			x	Planet siol.net
14	Odvetniška zbornica proti Petri Janša			x		x		Demokracija

15	KIK Textilien und Non-Food proti Barbari Golub, Tjaši Slokar Kos in Denisu Oštirju		x			x		POP TV
16	Leo Oblak, Infonet media d.d., proti internetnemu portalu www.slovenskenovice.si		x			x		Slovenske novice
17	Odvetniška zbornica Slovenije proti Kseniji Koren (K. K.)		x			x		Slovenske novice
18	Katarina Jenko proti Bojanu Požarju			x		x		Požareport, Nova24TV
19	Festival Ljubljana, zanj Darko Brlek, proti Tini Lešničar						x	Delo
20	Miro Petek, SDS, proti novinarki RTV Slovenija Jeleni Aščič			x			x	TVS
21	Jadranka Oblak Tavčar proti novinarju Slovenskih novic Tomislavu Šuljiću						x	Slovenske novice
22	M. Š. H. proti Petru Lovšinu in Miranu Lesjaku					x		Dnevnik
23	Alenka Žavbi Kunaver proti urednici na TV Medvode Silvani Knok			x		x		TV Medvode
24	Miro Petek (SDS) proti novinarki Eugeniji Carl			x			x	TVS
25	Ivan Janko Cafuta proti Nataši Markovič in Igorju Pirkoviču	x					x	TVS
26	Aleš Rojs proti Damjani Seme in Staši Lozar			x			x	POP TV
27	Irena Prodan proti novinarju Primorskih novic Danijelu Ceku			x			x	Primorske novice
28	Jadranka Oblak Tavčar proti novinarju Slovenskih novic Tomislavu Šuljiću						x	Slovenske novice
29	Marijan Weisseisen proti Jaroslavu Jankoviču in Bojanu Budji					x		Slovenske novice
30	Kristian Radan proti novinarju Dnevnika Petru Lovšinu						x	Dnevnik
31	Krajevna skupnost Škofije proti Sebastjanu Jeretiču			x		x		Ekoper
32	Zavrnitev predloga za obnovo postopka v primeru Ivan Janko Cafuta proti novinarki TV Slovenija Nataši Markovič in uredniku Igorju Pirkoviču							
33	Uroš Urbas, Vesna Vuković, Primož Cirman, Suzana Rankov in Tomaž Modic Vesni Zadravec		x			x		TVS
34	Marjan Pečnik proti novinarki Štajerskega tednika Evi Milošič						x	Štajerski tednik
35	Vzgojiteljica proti Alešu Andloviču, Domen Savič proti Alešu Andloviču in Bojanu Budji					x		Slovenske novice

10.3 Število razsodb in kršitev po posameznih členih med letoma 2001 in 2016.

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
Kršeni členi	184	210	139	99	46	39	22	40	14	38	55	16	15	21
Ne kršeni členi	109	70	50	23	13	2	14	9	6	8	7	15	2	3
Omenjeni členi	293	280	189	122	59	41	36	49	20	46	62	31	17	24
Število razsodb	472	472	472	472	472	472	472	472	472	472	472	472	472	472

	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29
Kršeni členi	61	4	22	17	10	46	38	17	11	17	23	3	4	1	1
Ne kršeni členi	6	0	22	7	7	22	10	17	4	2	4	0	1	0	1
Omenjeni členi	67	4	44	24	17	68	48	34	15	19	27	3	5	1	2
Število razsodb	472	472	472	472	472	472	472	472	472	472	472	472	472	472	472

10.4 Razsodbe na področju socialnega dela med letoma 2002 in 2016.

		RAZSODBA	PODROČJE				KRŠITEV		MEDIJ
			S	G	P	O	DA	NE	
2002	1	Društvo Areal proti Heleni Kocmur in Alenik Brajnik	x					x	Delo
	2	Štefan Kociper (VZ Planina) proti Ani Jud	x				x		POP TV
2003	3	Darja Kuzmanič Korva v proti Sabini Obolnar	x					x	Ona
	4	CSD Maribor proti Petri Zemljič	x					x	Večer
2006	5	Varuh človekovih pravic proti Miranu Šubicu in Bojanu Požarju	x				x		Direkt
	6	Marja Zalokar-Hrovatin in Bojana Caf proti Damijani Žišt	x				x		Večer

2007	7	Center za socialno delo Jesenice proti Boštjanu Fonu	x				x		Slovenske novice
	8	Društvo Kralji ulice proti Katarini Stojanovič in Darji Zgonc	x					x	POP TV
2008	9	Varuh človekovih pravic proti RTV Slovenija	x				x		TVS
	10	Varuh človekovih pravic proti Jaroslavu Jankoviču in Marjanu Bauerju	x				x		Slovenske novice
	11	Varuh človekovih pravic proti Bojanu Rajšku, Petri Bezjak in Petru Jančiču	x				x		Delo
	12	Varuhinja človekovih pravic proti U. S. in Marjanu Bauerju	x				x		Slovenske novice
	13	Varuhinja človekovih pravic proti Sebastijanu Ozmecu, Boštjanu Celcu in Marjanu Bauerju	x				x		Slovenske novice
	14	Varuh človekovih pravic proti Katji Stamboldžioski	x				x		TVS
	15	Varuhinja proti Vladimirju Jermanu, Marjanu Bauerju, Eriki Repovž, Marku Potrču in Bojanu Travnu	x				x		Delo, Kanal A

2009	16	Srednja gradbena šola in gimnazija Maribor proti Urošu Slaku	x					x	POP TV
	17	Varuh človekovih pravic proti novinarjema Mojci Marot ter Andražu Sodja	x				x		Žurnal24
2010	18	Roman Kuhar proti novinarki Barbari Kastelec	x				x		Družina
	19	Varuhinja človekovih pravic proti Danici Ksela in Špeli Šipek in Barbari Repovž	x				x		POP TV
	20	Jasna Detiček in A. S. D. proti Franciju Stresu in Marjanu Bauerju	x				x		Slovenske novice
2011	21	Peter Stefanoski proti Saši Banjanac Lubej	x					x	Žurnal
	22	Varuh človekovih pravic proti uredniku Jožetu Šmigocu in novinarju OM	x				x		Štajerski tednik
	23	Jurij Kus proti uredniku oddaje Svet na Kanala A Gregorju Trebušaku	x				x		Kanal A
2012	24	Varuhinja človekovih pravic proti Vitomirju Petroviću in Gregorju Trebušaku	x				x		Kanal A
	25	Rastislav Rastko Tepina proti novinarju Dnevnika Urošu Škerlu Krambergerju	x					x	Dnevnik

	26	Društvo distrofikov Slovenije proti novinarjem POP TV	x				x		POP TV
	26	Društvo distrofikov Slovenije proti novinarjem Kanala A	x				x		Kanal A
2013	27	Pritožnica A. A. proti Vitomirju Petroviču in Gregorju Trebušaku	x				x		Kanal A
	28	Dom pod gorco proti Mojci Hanžič in Gregorju Trebušaku	x				x		Kanal A
2014	29	Center za socialno delo Celje proti novinarju Slovenskih novic Mihaelu Korsiki	x				x		Slovenske novice
	30	Društvo SOS telefon za ženske in otroke – žrtve nasilja proti Boštjanu Fonu	x				x		Slovenske novice
2015	31	Greta Ivanuš proti Helena Peternel Pečauer	x				x		Delo
2016	32	Varuh človekovih pravic proti Petri Čertanc Mavsar in Tomažu Peroviču	x				X		POP TV
	33	Center za socialno delo Celje proti Simoni Šolinič	x					x	Novi tednik
	34	Ivan Janko Cafuta proti Nataši Markovič in Igorju Pirkoviču	x					x	TVS

10.5 Število razsodb in kršitev po posameznih členih med letoma 2001
in 2016.

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
Kršeni členi	7	10	5	4	3	2	3	5	2	3	2	0	1	1
Ne kršeni členi	8	7	4	3	0	0	3	1	0	0	0	0	0	0
Omenjeni členi	15	17	9	7	3	2	6	6	2	3	2	0	1	1

	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29
Kršeni členi	2	0	3	0	1	5	0	3	2	1	0	0	0	0	0
Ne kršeni členi	0	0	3	2	4	12	9	13	1	0	0	0	0	0	0
Omenjeni členi	2	0	6	2	5	17	9	16	3	1	0	0	0	0	0

11. Povzetek

V diplomski nalogi sem želela prikazati kakšen vpliv imajo mediji na podobo socialnega dela. V medijih so najbolj pogosto objavljene tragične zgodbe, ki mečejo slabo luč na socialne delavke ter ogorčijo javnost. V vseh tragičnih primeri pa se pojavlja dvom v strokovnost socialnih delavk. Mediji izkoristijo tragične zgodbe za večjo branost, pogosto pa je njihovo poročanje senzacionalistično in brez občutka. S tem žrtvam povzročijo še več škode. S svojimi prispevki pa vplivajo tudi na predstavo posameznika o določenem dogodku in s tem oblikujejo njegovo mnenje.

V prvem delu naloge opisujem značilnosti socialnega dela, kaj so njegove naloge, opišem tudi kakšen je pomen profesionalne etike v socialnem delu ter pomen zgodb v socialnem delu. Nadaljujem z razlago o tem kaj so mediji, na kaj vse imajo vpliv in kakšni vplivi delujejo na same novinarje. Predstavim tudi novinarsko etiko, senzacionalizem in Novinarsko častno razsodišče. Na koncu na kratko opišem še odnose z javnostmi in razloge, zakaj socialno delo ni priljubljeno v javnosti.

V drugem delu naloge predstavim ugotovitve analize razsodb, ki jih je podalo Novinarsko častno razsodišče med letoma 2001 in 2016. Z analizo sem želela pridobiti podatke o tem, kolikokrat so podane razsodbe, kdaj pride do kršitev, kakšna so stališča in argumenti pritožnika ter kakšne argumente poda Novinarsko častno razsodišče. Poleg tega sem raziskala, če so se pojavile tudi etične dileme. Razsodbe sem primerjala z vidika členov Kodeksa etike socialnih delavk in delavcev Slovenije.

Z analizo razsodb Novinarskega častnega razsodišča sem želela prikazati kako mediji z nepravilnimi informacijami, žaljivim in senzacionalističnim poročanjem vplivajo na mnenje javnosti o socialnem delu.

Rezultati analize so pokazali, da število razsodb na Novinarskem častnem razsodišču raste, največ kršitev v smislu absolutnega števila sodb je bilo ugotovljenih na področju gospodarstva, vendar je bilo na področju socialnega dela največ kršitev v primerjavi s številom podanih razsodb. To pomeni, da na področju socialnega dela prihaja do kršitev večkrat, kot na drugih področjih. Novinarji morajo biti namreč pri zbiranju informacij in pri sami objavi prispevkov

bolj pozorni, da z objavo ne škodujejo žrtvam, ki so že tako ali tako v veliki čustveni stiski. Z razgaljanjem v javnosti pa je ta stiska samo še večja in pogosto ne odtehta pričakovane koristi. Pri razsodbah, ki sem jih analizirala na področju socialnega dela so se tako večkrat pojavile dileme o tem, ali razkritje osebnih podatkov o otroku temu otroku bolj koristi kot škodi ali obratno, ali lahko novinar objavi podatke o otroku, če mu to dovolijo starši ali skrbniki ter ali je poročanje v javnem interesu ali ne. Novinarji pa bi morali tem etičnim dilemam nameniti posebno pozornost in tehtno premisliti o tem, kakšne posledice ima lahko ena sama objava.